

Treball de Fi de Grau

Títol

Periodisme Social a la televisió pública europea: Anàlisi del tractament informatiu dels refugiats sirians

Autoria

Àxel Boada Mercado

Professorat tutor

Amparo Huertas Bailén

Grau

Comunicació Audiovisual	☐
Periodisme	☒
Publicitat i Relacions Públiques	☐

Tipus de TFG

Projecte	☐
Recerca	☒

Data

1 de juny de 2022

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:	Periodisme Social a la televisió pública europea: Anàlisi del tractament informatiu dels refugiats sirians		
Castellà:	Periodismo Social en la televisión pública europea: Análisis del tratamiento informativo de los refugiados sirios		
Anglès:	Social journalism in public european television: Analysis of the informative treatment of syrian refugees		
Autoria:	Àxel Boada Mercado		
Professorat tutor:	Amparo Huertas Bailén		
Curs:	2021/22	Grau:	Comunicació Audiovisual
			Periodisme
			Publicitat i Relacions Públiques
			✓

Paraules clau (mínim 3)

Català:	Televisió pública, refugiats sirians, tractament informatiu, periodisme social.
Castellà:	Televisión pública, refugiados sirios, tratamiento informativo, periodismo social.
Anglès:	Public television, syrian refugees, informative treatment, social journalism.

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:	L'objectiu d'aquest Treball de Fi de Grau és analitzar el tractament informatiu de les persones refugiades de Síria a les televisions públiques europees (RTVE, TV3, Arte TV i la BBC). Aproximant-nos al tema des d'una vessant ètica i solidària, hem analitzat la presència de dramatisme i sensacionalisme, la politització dels continguts i la visibilitat de les víctimes. Així doncs, hem arribat a les següents conclusions: els elements d'espectacularització abunden, hi ha una clara despolitització de la informació i es dona veu a les víctimes però no es té gaire en compte la perspectiva de gènere.
Castellà:	El objetivo de este Trabajo de Fin de Grado es analizar el tratamiento informativo de las personas refugiadas de Siria en las televisiones públicas europeas (RTVE, TV3, Arte TV y la BBC). Aproximándonos al tema desde una vertiente ética y solidaria, hemos analizado la presencia de dramatismo y sensacionalismo, la politización de los contenidos y la visibilidad de las víctimas. Así pues, hemos llegado a las siguientes conclusiones: los elementos de espectacularización abundan, existe una clara despolitización de la información y se da voz a las víctimas pero no se tiene muy en cuenta la perspectiva de género.
Anglès:	The aim of this Final Degree Project is to analyse the news coverage of Syrian refugees on European public television (RTVE, TV3, Arte TV and the BBC). Approaching the subject from an ethical and solidarity perspective, we have analysed the presence of drama and sensationalism, the politicisation of the content and the visibility of the victims. Thus, we have reached the following conclusions: the elements of spectacularisation abound, there is a clear depoliticisation of the information and the victims are given a voice but the gender perspective is not taken into account.

ÍNDEX

1. Introducció	1
2. Marc Teòric	3
2.1. Els mitjans audiovisuals públics com a creadors d'opinió pública	4
2.2. El Periodisme Social	6
2.3. Els Codis Deontològics	7
2.3.1. Avantatges i utilitats dels Codis Deontològics.....	8
2.3.2. Codis Deontològics de referència	9
2.4. Precedents de tractament mediàtic de persones refugiades a la premsa	10
2.4.1. El sensacionalisme	10
2.4.2. La dimensió política	11
2.4.3. Les víctimes.....	12
3. Hipòtesis i preguntes	13
4. Metodologia	14
4.1. Fase 1: Disseny de la rúbrica per a l'anàlisi	14
4.2. Fase 2: Composició i característiques del corpus d'anàlisi	17
5. Resultats	22
5.1. Resultats generals	22
5.1.1. Elements sensacionalistes o d'espectacularització.....	22
5.1.1.1. Dramatisme a la informació verbal	22

5.1.2.1. Imatge i so	24
5.1.2. Posicionament polític	27
5.1.3. Presència i visibilitat de les víctimes amb perspectiva de gènere	27
5.2. Resultats segons peça.....	33
5.2.1. ARTE TV	33
5.2.2. TV3.....	36
5.2.3. BBC.....	38
5.2.4. RTVE	40
6. Conclusions	43
7. Bibliografia.....	46
8. Annexos	48

1. Introducció

Tot va començar el 6 de març del 2011, fa poc més d'11 anys, quan un grup de joves va ser arrestat a Deraa, una ciutat al sud-oest de Síria. El “delicte” que van cometre va ser pintar un grafit contra el règim d'Al-Assad, president del país. A molts altres indrets ja havia esclatat la Primavera Àrab, pel que es pot interpretar aquest fet com una protesta més d'una ciutadania que no estava disposada a suportar per més temps els esfereïdors abusos de poder que perpetraven els règims autoritaris a la majoria de països d'Orient Mitjà. Duent a terme una política basada en la por, el règim siria va castigar els joves de la manera més cruel possible i, de forma implícita però molt directa, el missatge va quedar clar: qualsevol indicati de rebel·lió seria castigat.

La indignació per les tortures a les que van ser sotmesos els joves de Deraa va encendre l'espurna de la revolució arreu del país i les protestes i manifestacions es van estendre a les principals ciutats de Síria, com Homs, Alep i Damasc. Novament, el règim d'Al-Assad va respondre amb una forta repressió, detenint i assassinant a centenars de civils. El balanç repressiu va deixar tantes víctimes que no es van poder comptabilitzar totes¹.

En aquest Treball de Fi de Grau es vol estudiar el tractament mediàtic que han rebut les refugiades i els refugiats procedents de Síria per part del periodisme europeu. Concretament pretenem observar si els mitjans de comunicació deshumanitzen les persones refugiades. Ens aproximarem al tema des d'una vessant ètica i solidària i, per tant, atenent sobretot aquells aspectes que afavoreixen un correcte tractament informatiu des d'aquest punt de vista. El posicionament ideològic de partida és clarament d'esquerres, social i lliure de prejudicis. Així doncs, l'objectiu principal del nostre projecte és comprovar si es fa un tractament periodístic adient i si es té en compte els horrors que pateixen els refugiats sirians. Concretament, centrarem la nostra anàlisi en productes periodístics audiovisuals emesos per canals de televisió europeus de titularitat pública.

Considerem que els mitjans de comunicació desenvolupen un paper cabdal pel que respecte a la visió que pot tenir la ciutadania europea envers les vivències dels ciutadans refugiats i migrants. La normalització dels discursos d'odi i l'auge de l'extrema dreta a moltes potències europees esdevenen factors molt condicionants a l'hora de determinar el missatge que la premsa transmet al seu públic. Això ens fa plantejar el següent: la

¹ Si es precisa més informació sobre el que va passar a Síria es pot consultar <https://www.lavanguardia.com/vida/junior-report/20210315/6374082/siria-decada-guerra.html>
Darrera consulta: 20/05/2022

percepció social que els mitjans estan generant sobre aquesta realitat és acurada des del punt de vista ètic? Una lleugera sospita de que la resposta pot ser negativa ens va portar a voler analitzar diverses peces periodístiques de diferents canals de televisió europeus. Aquest treball, adequant-se a l'estructura que exigeix una recerca científica, es divideix en dues parts: la part teòrica i la part empírica. La part teòrica inclou el marc teòric, els conceptes i discursos teòrics que ens donen el coneixement bàsic necessari per dur a terme el treball de camp. La part empírica comença amb el plantejament de les hipòtesis a investigar i la descripció del corpus a analitzar, és a dir, amb la descripció dels principals elements metodològics. El treball de camp consta de dos processos. En primer lloc, s'elaborarà una rúbrica que reculli els criteris que determinen què és adequat, elaborada a partir d'una mirada crítica dels documents especialitzats disponibles -concretament, del Codi Deontològic General de 1992 i de les Recomanacions sobre el tractament informatiu de les persones migrades i refugiades als mitjans de comunicació elaborades pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya de 2021- i, posteriorment, es comprovarà sobre el nostre corpus la seva aplicació. Les dades obtingudes a partir del visionat del corpus s'analitzaran de forma qualitativa.

Tot i que donarem més detalls a l'apartat específic, podem avançar aquí que la nostra mostra o corpus són produccions emeses per Arte TV, BBC, RTVE i TV3 que tracten sobre refugiats sirians en profunditat. Els criteris de selecció d'aquestes produccions han estat els següents:

- a) Continguts audiovisuals emesos per cadenes de televisió europees públiques
- b) Peces més llargues de 5 minuts
- c) Domini dels refugiats sirians com a temàtica principal

A més a més, això ens ha permès formar un corpus assumible al marc d'un Treball de Fi de Grau individual, com és aquest cas.

Laia Creus (2022), periodista i guionista de televisió, demana tres coses al periodisme:

- 1) Que en un context en què la qüestió de les persones refugiades torna a ser al punt de mira, no es deixi passar l'oportunitat de parlar sobre tots els refugiats
- 2) Que s'expliqui en quina situació es troben ara aquelles famílies sirianes que van omplir portades i minuts als informatius i que ara sembla que s'han oblidat;
- 3) Que s'obri la finestra informativa a altres vides i processos de sol·licitud d'asil de persones que fugen d'altres països.

Quan ja teníem decidit l'objecte d'estudi i havíem iniciat la investigació va esclatar la invasió d'Ucraïna per part de Rússia. Vam pensar en modificar la proposta, però treballar

sobre un conflicte viu és inviable. Així doncs, vam decidir continuar centrant-nos en els refugiats del conflicte sirianès, però és evident que el conflicte d'Ucraïna és un tema que caldrà estudiar.

Ara bé, la crisi de refugiats provocada per Ucraïna és diferent. Evidentment, no és la primera crisi de refugiats a Europa. No obstant això, si la comparem amb la crisi dels refugiats de Síria del 2015, sí que és diferent: no només per les dimensions i velocitat de la fugida sinó també perquè així ha estat percebuda des de la Unió Europea. Segons Blanca Garcés (*Por qué esta crisis de refugiados es distinta*, 2022), investigadora sènior del CIDOB, una de les diferències més òbvies és la proximitat geogràfica: no és el mateix quan el conflicte és lluny que quan té lloc al mateix continent. Representants polítics i mitjans de comunicació han assenyalat també la proximitat cultural i social dels que arribaven a les fronteres de la UE. Aquest tipus d'afirmacions, que no han estat poques, posen de manifest la primera diferència: aquesta vegada sí que són refugiats benvinguts i ho són, no només per la seva necessitat urgent de protecció internacional, sinó també com a europeus, cristians ortodoxos i de classe mitjana. Però no tot queda en aquesta proximitat cultural. Hi ha una altra diferència fonamental: abans de ser refugiats, els ucraïnesos han estat i són immigrants econòmics dins de la UE. Són immigrants econòmics desitjats i buscats, a diferència d'aquells que en allò discursiu i legal sovint no tenen dret a quedar-s'hi. En aquest sentit, Ucraïna no només és el graner d'Europa sinó, igual que altres països de l'Europa de l'Est, també és una pedrera creixent i cada cop més imprescindible de treballadors essencials. No obstant, les possibles noves línies d'investigació per a aquest objecte d'estudi les plantejarem a les conclusions.

2. Marc Teòric

Al marc teòric es treballa al voltant de tres idees: els mitjans audiovisuals públics com a creadors d'opinió pública, el periodisme social i els codis deontològics. Hem considerat aquests tres ítems com els més rellevants perquè creiem que són les tres pedres angulars d'aquest estudi.

En primer lloc, parlarem de la funció dels mitjans com a creadors d'opinió pública. Resulta evident que els mitjans (juntament amb les xarxes socials) esdevenen cabdals al moment en què es forma l'opinió pública. La tasca de les i dels periodistes ha de ser molt acurada ja que la manera en què es transmet una informació determina com es pot entendre aquesta i el grau de diferència pot ser tan alt que, fins i tot, es poden donar relats

oposats. En aquest apartat intentarem establir quina relació hi ha exactament entre mitjans i opinió pública.

En segon lloc, abordarem el periodisme social. En aquest Treball de Fi de Grau s'entén com a periodisme social tot allò que denuncia injustícies o vol fer una crida a resoldre un problema palpable en la nostra societat. Així doncs, hem considerat que aquest estudi s'engloba dins el periodisme social i que, per tant, hauríem de desenvolupar aquest concepte.

En darrer lloc, establirem la relació que hi ha entre els codis deontològics i les “bones praxis” en el periodisme. Fer un bon tractament informatiu dels refugiats és difícil perquè s'han de tenir en compte molts factors i aquests tipus de documents esdevenen eines essencials per a la posterior elaboració d'indicadors útils per a avaluar el treball periodístic des del punt de vista ètic. A les dificultats habituals per a la selecció d'informació i redacció, se li suma la fragilitat del tema. En definitiva, tant el codi deontològic general de 1992 com les Recomanacions sobre el tractament informatiu de les persones migrades i refugiades als mitjans de comunicació elaborades pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya l'any 2021 són unes eines molt útils per fer un bon tractament informatiu lliure de prejudicis i, per això, s'han tingut en compte a l'hora de dissenyar la rúbrica per dur a terme la nostra anàlisi de contingut.

El desenvolupament del marc teòric acaba amb un apartat específic que recull els resultats i conclusions de treballs que també han analitzat el tractament mediàtic de processos migratoris i de refugiats.

2.1. Els mitjans audiovisuals públics com a creadors d'opinió pública

Tot i que aquesta responsabilitat recau en qualsevol tipus de mitjà, al nostre Treball de Fi de Grau ens centrem en els mitjans públics. De fet, el mateix Consell d'Europa reconeix a la seva pàgina web el paper important dels mitjans de comunicació de servei públic en la defensa del dret fonamental a la llibertat d'expressió i d'informació, d'acord amb l'article 10 del Conveni Europeu dels Drets Humans, firmat l'any 1953².

Segons aquest document, els mitjans públics són una garantia de que les persones puguin cercar i rebre informació i promouen els valors de democràcia, diversitat i cohesió social. En virtut de la seva missió, els mitjans de servei públic són una font important d'informació imparcial i d'opinions polítiques diverses. Aquests, haurien d'ajudar a

² Es pot consultar a: https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf
Darrera consulta: 20/05/2022

fomentar el pluralisme i la consciència d'opinions diverses, sobretot oferint als diferents grups de la societat l'oportunitat de rebre i difondre informació, expressar-se i intercanviar idees. Poden contribuir en gran mesura a la promoció de la cohesió social, la diversitat cultural i la comunicació pluralista accessible a tothom.

La formació de l'opinió pública implica tot un procés. No és, com potser pogués considerar-se, un fenomen que en un moment determinat fa la seva aparició fulgurant i desapareix posteriorment, sinó que aquesta és resultat d'un procés més ampli. Segons el model plantejat per Bryce (2000: 30-31), l'opinió pública emergeix com a resultat d'un procés que inclou quatre etapes:

- a) Un escenari rudimentari caracteritzat per expressions d'opinió individual que d'alguna manera són representatives del pensament general sobre un assumpte
- b) Un estadi en què les opinions individuals cristal·litzen en una força col·lectiva
- c) Un tercer estadi en què, després de la discussió i el debat, es consideren les posicions definitives
- d) L'estadi final on cal passar a l'acció, habitualment com a membre d'algun grup o facció.

Un dels teòrics del discurs amb més renom en el món de la lingüística i les ciències de la comunicació, l'holandès Teun A. Van Dijk, exemplifica molt bé la idea que pretenem transmetre. Tot i que ell es centra en periodisme i racisme, les seves teories es poden aplicar perfectament al nostre estudi. Segons una anàlisi publicada per Marta Rizo (2000), Van Dijk va dur a terme una ponència l'any 2000 sobre anàlisi crítica del discurs a la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'autor, recollit per Rizo (2000), planteja que la ideologia és un conjunt de representacions socials d'un grup, un conjunt d'opinions socials compartides.

A més, Van Dijk va deixar clara la interdependència entre aquests coneixements compartits i la creació d'ideologies. Així doncs, la distància entre el discurs i la ideologia és molt gran: perquè un discurs es converteixi en ideologia hi han d'intervenir la memòria personal i el model de context (la situació social). Van Dijk va definir també, de manera més precisa i concreta, la interrelació entre la ideologia i els discursos dels mitjans, una de les dimensions de la comunicació que se sol tractar, generalment, des d'una postura més crítica. Van Dijk va destacar que en cada producció i lectura de la notícia intervé la ideologia; i que a l'hora de redactar les notícies hi ha imposicions i restriccions, per la qual cosa es pot dir que la producció de les notícies és sempre incompleta i parcial.

Per tant, en base a les afirmacions de Van Dijk recollides per Rizo (2000), cal prestar gran atenció a l'excessiu pes de les fonts institucionals, la infravaloració i, fins i tot, el silenciament de la veu dels immigrants, i, en definitiva, sobre la manipulació dels fets notícia. Amb això queda establerta la clara relació entre mitjans i opinió pública així com també la rellevància que poden tenir els mitjans a l'hora de crear una opinió sobre els refugiats.

2.2. El Periodisme Social

El Periodisme Social és aquell que té en compte les implicacions i les conseqüències socials de qualsevol succés, que pren com a interlocutor de referència a la societat organitzada i que recull les iniciatives ciutadanes amb capacitat per a la transformació social. Aquest tipus de periodisme pretén ser transversal amb qualsevol altre, ja sigui especialitzat o no.

Una de les pioneres en encunyar i desenvolupar el concepte va ser Alicia Cytrynblum, periodista especialitzada en temes socials. Alicia Cytrynblum va ser directora de la revista Tercer Sector (Ed. La Crujía) des de 1996 i és l'autora del llibre "Periodismo Social, una nueva disciplina" (2004). Cytrynblum va considerar que els temes d'exclusió social, com pobresa, atur, accés desigual a la salut i l'educació, havien de ser tractats amb la mateixa entitat que es dona a les seccions clàssiques com a economia i política. Ella va ser pionera en l'intent de recuperar els nous actors socials sorgits a partir de la crisi econòmica de l'any 2000 a Llatinoamèrica: les organitzacions no governamentals.

Segons Cytrynblum, "el periodisme social es basa en la millor tradició periodística però fa un pas endavant. No es conforma amb l'elemental cura de la informació (pluralisme, independència, *factchecking* etc.) pròpia de la tasca periodística sinó que suma el seu compromís amb els processos socials." (Cytrynblum, 2004; p.80)

Aquesta oferta periodística diferenciada, pretén assolir la formació d'una cultura cívica deliberant que afavoreix la construcció permanent del sistema democràtic. Des d'aquesta òptica els mitjans haurien de complir el rol que se'ls assigna en el marc de la teoria normativa democràtico-participativa, és a dir, constituir-se en fòrums de debat.

"Seran notícia fets o esdeveniments que incideixin directament o indirectament en la vida, drets, interessos, aspiracions, convivència, recursos i limitacions de la ciutadania, mesures legislatives que afectin el benestar social, processos sociopolítics, econòmics, educatius, ecològics o culturals" (Cytrynblum, 2004; p.80) Segons Cytrynblum (2004),

el coneixement públic d'aquests aspectes afavoreix la participació i deliberació de la ciutadania.

Segons Gladys Daza Hernández et al. (2000), les principals diferències entre el periodisme convencional i el periodisme social són: la participació ciutadana, la llibertat real d'expressió i opinió, la deliberació dialògica, la prioritat de l'interès col·lectiu en totes les dimensions humanes, la reducció de les asimetries socials i dels exclosos, la primacia de la funció social medidora i formadora dels mitjans de comunicació, la mediació en la solució encertada de problemes, una àmplia divulgació dels fets conjunturals, la funció de transparència de l'administració pública, la construcció de la democràcia participativa i de la democratització de la comunicació, el foment de moviments i organitzacions socials, la funció medidora per dirimir els conflictes i la contribució al desenvolupament i al benestar social.

En definitiva, des de la perspectiva social, es proposa una tradició periodística amb més compromís amb els temes socials i la seva difusió, apel·lant a fonts no habituals per donar espai a veus que d'una altra manera no serien escoltades. A partir d'aquest tipus de missatges es vol contribuir a trobar solucions a problemes comunitaris de diferents sectors.

Però, per acabar aquest punt, volem comentar que totes les autores i autors que han estat consultats han posat l'accent més en la funció professional del periodista que en el paper dels mitjans. És curiós que se centri la responsabilitat en els equips professionals i no s'aprofundeixi, per exemple, en les limitacions econòmiques o polítiques que poden afectar un territori/Estat o en els condicionants que imposen les empreses a través de les línies editorials.

2.3. Els Codis Deontològics

Fa cinquanta anys va tenir lloc la Comissió sobre la Llibertat de Premsa als EUA, que va passar a la història com a Comissió Hutchins, pel nom del seu president i fundador, Robert Hutchins. Dels seus postulats es va derivar tot el desenvolupament del que es coneix com a doctrina sobre la responsabilitat social de la premsa i, com a conseqüència, va començar a ser habitual als mitjans de comunicació i a les associacions professionals l'ús dels codis ètics que regulen l'activitat dels periodistes (FAPE-Federación de Asociaciones de Periodistas de España, 1993)

2.3.1. Avantatges i utilitats dels Codis Deontològics

Aznar (1997) entén els Codis Deontològics com a quelcom que ajuda a desenvolupar la tasca periodística de la manera més acurada possible. Partint de que l'objectiu d'aquest Treball de Fi de Grau és valorar críticament el tractament informatiu dels refugiats sirians en funció de l'ètica, hem considerat aquests documents un molt bon punt de partida. En concret, ens ha resultat molt útil l'apartat que es pot trobar entre les pàgines 125 i 144.

La primera utilitat que comporta la creació d'un codi deontològic es que suposa el reconeixement públic de la dimensió ètica de la professió . La dimensió ètica sol faltar en la imatge del que entenem com a un "bon professional". Des de fa anys, tendim a actuar de manera amoral, al marge de tota qüestió ètica (Aznar, 1997).

La segona funció, ja més concreta, és proporcionar continguts i criteris morals específics. Aquesta funció té tres dimensions diferents: la informativa, l'argumentativa i la d'aprenentatge. Els codis poden indicar-nos quina és la manera correcta de procedir a l'hora de desenvolupar una activitat. D'aquesta manera, proporcionen al professional informació ètica. Això possibilita un debat per triar els "continguts ètics", fa possible que els codis compleixin també una funció argumentativa. Al arribar a una conclusió, això fa possible l'aprenentatge col·lectiu.

Una altra utilitat essencial dels codis es que permeten afirmar i defensar els criteris interns de l'acció d'una professió davant les pressions externes. Els codis ofereixen una important utilitat a l'hora de prevenir aquest tipus de pressions. Si un professional ha d'enfrontar-se als poders que el pressionen, és difícil fer prevaldre el seu criteri. En canvi, si aquesta posició està avalada pel codi de conducta del conjunt de la professió, pot tenir més èxit.

De l'anterior utilitat, en neix una altra. L'establiment d'un codi deontològic suposa el compromís per part d'un col·lectiu professional de guiar la seva activitat per pautes, criteris i principis morals. D'això en surten dos avantatges. Per una banda, una salvaguarda davant els límits externs i, per l'altra, la possibilitat d'identificar aquells que realment entenen la finalitat del periodisme.

En definitiva els Codis Deontològics aporten molt de valor a la professió. Els codis són un aval especialment important del que se'ns pot exigir i reclamar, ja que es tracta en definitiva de les obligacions que els propis professionals reconeixen com a seves. És la societat, però, la que fixa els estàndards que hem d'assolir com a professionals. Allò que és considerat moral i lícit per la majoria de la societat serà considerat com a bona praxis.

2.3.2. Codis Deontològics de referència

Com ja hem esmentat abans, fer un bon tractament informatiu dels refugiats és difícil perquè s'han de tenir en compte molts factors. Es tracta d'un tema molt fràgil, amb el que s'ha de tenir cura. En definitiva, tant el Codi Deontològic general de 1992, elaborat pel Col·legi de Periodistes, com les Recomanacions sobre el tractament informatiu de les persones migrades i refugiades als mitjans de comunicació elaborades pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya l'any 2021 són unes eines molt útils per fer un bon tractament informatiu lliure de prejudicis. Per aquests motius hem decidit basar-nos en el que estipulen aquests dos documents per fer l'anàlisi amb valoració crítica. Les pautes que recullen poden ser de gran ajuda a l'hora d'establir els criteris per analitzar les peces audiovisuals del nostre corpus.

Ambdós documents demanen adoptar una postura crítica i activa davant els discursos discriminatoris i xenòfobs, aportar dades i context, i oferir punts de vista diversos per enriquir el discurs periodístic. Això possibilita oferir una visió més àmplia i plural dels fets. Així doncs, conviden a tractar el refugi com a una qüestió informativa i no pas com a un problema. Equilibrar la cobertura de crisis migratòries amb notícies sobre inclusió, incloure exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats i desvincular els refugiats de la fatalitat.

Tanmateix, plantegen fer ús d'un llenguatge precís, respectuós i inclusiu on s'eviti l'ús de paraules o expressions inexactes. Termes com "allau", "onada" o "proliferació d'immigrants" poden reforçar la idea d'una invasió massiva de persones migrades o refugiades i fan una equiparació amb la catàstrofe i el descontrol. També rebutgen termes o expressions com "il·legal", "il·lícit", "irregular", "indocumentat" o "sense papers" per definir o qualificar persones. Ningú és il·legal. Si s'escau, es pot dir que la persona està en una situació administrativa no regularitzada.

L'objectivitat és una de les grans qüestions a què s'ha d'enfrontar qualsevol periodista a l'exercici de la seva professió. Un concepte que en realitat és utòpic, des del mateix moment en què la pròpia essència del comunicador exigeix un exercici personal de selecció, percepció de la realitat i transmissió de la informació. Aquests documents parlen, doncs, d'una objectivitat que més que una meta ha de suposar una actitud d'enfrontar-se a la feina de la manera més professional i rigorosa possible. Es tractaria més aviat d'una mena de direcció que cal prendre.

Altres punts recollits a aquests documents que cal destacar són els següents: tenir en compte el rerefons social, el marc legal existent, les motivacions i les condicions

socioeconòmiques, donar veu a les persones migrades i refugiades, incorporar als continguts la perspectiva de gènere i la interseccionalitat, respectar la lliure voluntat de les persones migrades i refugiades, i extremar la cura per evitar fer-los reviuire situacions doloroses, experiències traumàtiques o fer-les sentir incòmodes.

2.4. Precedents de tractament mediàtic de persones refugiades a la premsa

Aquest punt està dedicat a recollir idees d'estudis previs que han treballat una temàtica pròxima a la nostra. En concret, s'han recollit els següents treballs:

- *¿Ha cambiado la cobertura periodística de las migraciones en España? Una visión de los periodistas especializados.*” (2021), de Josep Solves Almela i Juan Manuel Arcos Urrutia. Són experts en el tema. L'objectiu d'aquesta investigació és esbrinar si, segons els professionals del periodisme, s'ha produït en els darrers anys algun canvi significatiu en la cobertura de les migracions i de les persones migrants per part dels mitjans espanyols i sondejar si –segons aquestes opinions expertes– aquests canvis poden persistir en el temps.

- *“La tendencia a la espectacularización como criterio periodístico: el caso de los refugiados”* (2021), de José Francisco Serrano Oceja i María Solano Altaba. A l'article determinen que els processos d'integració personal i social depenen dels imaginaris creats per els mitjans de comunicació en la societat receptora.

- *“Migración y medios de comunicación. Perspectiva de los periodistas especializados en España”* (2021), monografia publicada per Martín Oller Alonso, David Blanco Herrero, Sergio Splendore i Carlos Arcila Calderón. En aquest document els periodistes especialitzats consultats plantegen possibles opcions de millora en la cobertura i publicació d'informació referent a migrants i refugiats, com una major atenció a l'ús del llenguatge i l'ús de fonts primàries humanes.

2.4.1. El sensacionalisme

José Francisco Serrano Oceja i María Solano Altaba (2021) consideren que es tendeix a l'especularització com a criteri periodístic pel tractament dels refugiats. Al seu article, els autors determinen que dins l'agenda dels mitjans de comunicació social, la informació sobre immigrants i refugiats s'enquadra dins dels paràmetres de l'espectacularització com a criteri normatiu a l'hora de presentar socialment una realitat que caracteritza el nostre temps i que aquesta perspectiva d'enfocament basada en les emocions condiciona la percepció social d'aquesta qüestió.

La hipòtesi que planteja aquest article és que s'estan aplicant estructures narratives discursives, textuals i icòniques al voltant de qualsevol moviment migratori fonamentades en l'espectacularització per crear en el receptor un model de percepció emotivista. Dins l'estil narratiu, els trets d'espectacularització es defineixen de la següent manera –els autors de l'article segueixen aquí a Salomé Berrocal (2014)–:

- a) Dramatització: considerada en un doble vessant, com la incorporació d'una estructura o elements narratius propis de les novel·les de ficció, així com per l'explotació de recursos dramàtics, emotius o passionals al relat periodístic.
- b) Actancialització: consisteix en l'encarnació de l'actualitat a diferents actors, bé personalitzant en individus concrets les atribucions de les institucions i entitats que hi intervenen o bé atorgant a aquests organismes o estructures jurídiques qualitats humanes.
- c) Emotivitat: entesa com la prioritització dels elements emocionals o els sentiments personals dels protagonistes davant del relat dels fets.
- d) Humor: aparició d'ironies i sàtires.
- e) Especulació: entesa com la publicació de informacions sense fonament real i d'altres que es presenten com a reals, encara que poden o no passar en el futur.
- f) Llenguatge col·loquial: ocupació de termes vulgars i aliens al llenguatge periodístic clàssic, així com frases fetes i girs col·loquials.

2.4.2. La dimensió política

Segons Serrano i Solano (2021), l'acció dels agents polítics motiva la multiplicació d'informacions sobre immigrants i refugiats. Diversos estudis demostren que les notícies no són un clar reflex de la valoració dels fets. Segons els autors, “les notícies imposen una estructura de valors sobre el que representen, actuant com a ancoratges polítics de la premsa, construint representacions ideològiques de la societat i encaminant el seu discurs” (Serrano i Solano, 2021; pp.546-547).

Molts periodistes que van participar a l'estudi de Josep Solves Almela i Juan Manuel Arcos Urrutia (2021) defineixen les crisis migratòries com a un fenomen de gran transcendència sociològica. Aquest fenomen sociològic, segons els periodistes entrevistats, no s'ha tractat adequadament des del punt de vista polític. Alguns partits polítics, si la seva ideologia coincideix amb la d'algun mitjà, aprofiten aquest fenomen per obtenir beneficis i promoure el seu dogma.

Pel que respecta a la influència política en el tractament informatiu, els periodistes destaquen que només passa a un determinat sector ideològic dels mitjans. Segons relaten, això es veu reflectit en l'enfocament de les informacions. Bàsicament en dos àmbits: l'ús del llenguatge i les cobertures descontextualitzades. Segons declara un dels periodistes, a vegades els periodistes copien els termes de les notes de premsa del Ministeri d'Interior. Per aquest motiu, podem trobar termes com “assalt a la tanca” o “immigrants il·legals” (que és un contrasentit; una persona mai és il·legal).

Els autors reclamen autocrítica per a un determinat sector ideològic dels mitjans. Demanen que reconsiderin alguns aspectes de la seva tasca periodística per obtenir una cobertura mediàtica de qualitat, lliure de prejudicis, estigma o criminalització. Tal i com ja va advertir Van Dijk, la ideologia continua sent clau per entendre el tipus de discursos que poden sortir a la llum i com es forma l'opinió pública.

2.4.3. Les víctimes

Segons exposen en el seu estudi Solves i Arcos (2021), els mitjans tendeixen a mostrar els aspectes negatius de les persones migrades. Això és degut, segons aquests autors, a que les principals carències d'aquest tractament mediàtic són la desconeixença, el temps reduït i la pressió o incomprensió per part dels editors. També exposen que la immediatesa no permet aprofundir tot el que caldria. Això dona lloc a que es doni un cert privilegi a les fonts institucionals i no es doni veu als propis protagonistes. Això provoca un relat excessivament episòdic, descontextualitzat i negatiu.

A la perspectiva dels periodistes espanyols sobre migració i mitjans de comunicació recollida a la monografia d'Oller, Blanco, Splendore i Arcila (2021) destaca l'afany dels periodistes per defensar els drets humans dels migrants, censurant les actituds i discursos d'odi o rebuig cap a aquest col·lectiu. Tot i que no tots estan d'acord amb el caràcter activista de la professió periodística quan es refereixen a la migració, en general defensen la necessitat d'apostar per un periodisme proactiu i de solucions, abordant també les reaccions i efectes positius de la migració.

Pel que respecta al tractament mediàtic de les víctimes, els autors puntualitzen que cal destacar les escasses notícies que parlen de la guerra de Síria o de les causes per les quals fugen els refugiats, així com les experiències personals que han portat aquestes persones a abandonar el seu país per arribar a Europa, el llarg camí que han hagut de recórrer per això o les grans dificultats que troben en arribar a la destinació. És per això que l'opinió pública només percep legislacions, polítiques, números i xifres, en comptes de persones

reals, experiències i els veritables efectes que aquesta crisi està tenint sobre les seves vides.

Tot això pot provocar una manca de tolerància que afecti la integració de les persones migrants i refugiades. Per això, adquireixen gran importància les notícies que parlen de les vivències personals dels refugiats i migrants. Així doncs, aquesta pràctica esdevé necessària ja que permet a la població veure darrere d'aquestes xifres persones concretes, afavorint així la seva integració (Oller, Blanco, Splendore i Arcila, 2021).

3. Hipòtesis i preguntes

La nostra principal pregunta és: el discurs mediàtic entorn els refugiats de Síria propicia una interpretació acurada des del punt de vista ètic d'aquesta realitat? Per poder respondre aquesta pregunta, farem una anàlisi de contingut d'un corpus format per peces audiovisuals emeses per canals públics europeus de televisió que han tractat el tema.

Ara bé, abans d'aquesta anàlisi, farem una rúbrica recollint les recomanacions que es fan des d'entitats vigilants –reconegudes pel sector professional– del discurs periodístic sobre el tractament dels refugiats i immigrants, per tal de poder comptar amb un instrument que ens permeti comprovar com es treballa la qüestió de l'ètica. Sobretot, ens fixarem en tres aspectes, perfilats tenint en compte també publicacions acadèmiques recents:

1) La presència d'elements sensacionalistes o presència d'espectacularització

L'objectiu és observar tots aquells elements allunyats del tractament acurat i respectuós, presents al conjunt de la peça (música, entonació veu, imatges...)

La nostra principal hipòtesis és que, atès que són cadenes públiques, no destaquen els elements sensacionalistes.

La segona és que, en cas d'aparèixer, dominen a la informació verbal.

2) Presència d'un posicionament polític

La hipòtesis principal és que, atès que són cadenes públiques, en cas de donar-se un posicionament polític, aquest seria en defensa de la ciutadania i de la inclusió i evitant fomentar el discurs de l'odi. De la mateixa manera, al ser cadenes públiques europees, creiem que predomina la mirada eurocentrista.

-Quines claus (polítiques, econòmiques, culturals,...) es donen per entendre les vivències dels refugiats?

-Quan apareixen claus polítiques, domina una visió/ideologia eurocentrista?

3) La presència i visibilitat de les víctimes amb perspectiva de gènere

La hipòtesis principal és que no es dóna prou veu a les víctimes o almenys no de la manera que pertoca. Tot i això creiem que pel que respecta al gènere faran un tractament adequat.

-Es dóna veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

-Hi ha diversitat de perfils (gènere, edat, situacions personals) i, per tant, de visions?

-Es parla de la seva situació personal? Com?

-Es parla del seu posicionament polític? Com?

4. Metodologia

La metodologia emprada consta de dues parts principals. Primer es farà una rúbrica a partir de la lectura acurada del codi i les recomanacions, recollint totes les indicacions que es fan sobre com evitar el sensacionalisme, com incloure la informació política i com s'han de tractar les víctimes. A continuació, es comprovarà si aquestes recomanacions apareixen o no a un corpus seleccionat. L'anàlisi, majoritàriament qualitatiu, també inclourà alguns aspectes quantitius.

4.1. Fase 1: Disseny de la rúbrica per a l'anàlisi

En primer lloc, farem un anàlisi del Codi Deontològic general de 1992 i de les Recomanacions sobre el tractament informatiu de les persones migrades i refugiades als mitjans de comunicació elaborades pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya l'any 2021. Primer aclarirem què és adequat, amb una mirada crítica sobre aquests documents, i posteriorment comprovarem si s'aplica.

Aquesta anàlisi donarà lloc a una "rúbrica" que recollirà aquells ítems o components que ha de tenir qualsevol producte periodístic per considerar que té uns fonaments ètics i fa un tractament mediàtic acurat dels fets. Per valorar les locucions i plans dramàtics i sensacionalistes, adjuntarem una cita o descripció de cada element (amb la temàtica principal, l'emoció que evoquen i el minut) com a justificació de perquè l'hem considerat d'aquesta manera. Seguirem el mateix procediment que amb les locucions i els plans per valorar el posicionament polític i la visibilitat de les víctimes.

La rúbrica està constituïda per 16 ítems. Per tant, com que analitzarem dues peces per mitjà cada un d'ells podrà obtenir una puntuació màxima de 32 punts. Així doncs, els indicadors més rellevants per analitzar les peces han quedat recollits a la rúbrica de la següent manera:

1) PRESENCIA DE POSSIBLES ELEMENTS SENSACIONALISTES O D'ESPECTACULARITZACIÓ

a) Dramatisme a la informació verbal

- Informa sense dramatisme pel que respecta al discurs semàntic i a la veu?

Per començar, analitzarem la informació verbal. En aquest apartat recollirem totes aquelles locucions dramàtiques que apareguin a les peces del corpus. Si no contenen informació dramàtica, s'assignarà un punt d'aquest apartat.

- Desvinculen la migració de la fatalitat?

En segon lloc, observarem si el discurs verbal emprat desvincula la migració de la fatalitat. Si ho fa, obtindran un punt.

b) Sensacionalisme a la imatge i el so

b1) Imatge

- Apareixen imatges o plans curts de manera sensacionalista?

Aquí, analitzarem el sensacionalisme en la imatge. Recollirem totes aquelles imatges o plans sensacionalistes que apareguin a les peces del corpus. Si no en contenen, obtindran puntuació d'aquest apartat.

b2) So

- Apareixen músiques amb finalitat sensacionalista?

Aquí, analitzarem el sensacionalisme en el so. Si no es fa ús de música de manera sensacionalista, obtindran un punt d'aquest apartat. Pel que respecta a la música, farem servir l'aplicació Shazam per determinar el seu origen cultural.

- Es detecta ús del so ambient amb finalitat sensacionalista/espectacularització?

Si no fan ús del so ambient de manera sensacionalista, s'assignarà un punt d'aquest apartat.

2) PRESENCIA EXPLÍCITA DE POSICIONAMENT POLÍTIC

a) Presència d'informació contextual amb mirada eurocentrista

Tenint en compte la narrativa periodística i el punt de vista general, si les peces no contenen informació contextual d'aquest caire, obtindran un punt.

b) Presència d'informació contextual amb mirada no eurocentrista

Tenint en compte la narrativa periodística i el punt de vista general, si les peces no contenen informació contextual d'aquest caire, obtindran un punt d'aquest apartat.

c) Estereotips i racisme

- Transmeten valors racistes o d'inclusió?

Aquí, determinarem si es transmeten valors racistes o inclusius en base als exemples que trobem dins les peces. Si transmeten valors inclusius, sumaran un punt.

- Evita l'ús de paraules o expressions associades a certa ideologia política? (Termes com "allau", "terrorista", "rebels", "il·legal", "il·lícit", "irregular" o "indocumentat").

Si no es fa ús d'alguna d'aquestes paraules o expressions, s'obtindrà un punt d'aquest apartat.

- Evita el discurs d'odi?

Si eviten el discurs d'odi, sumaran un punt.

- Associa els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència o vincula les persones migrades o refugiades amb criminalitat o terrorisme?

Si no ho fan, aquí també sumaran un punt.

d) Presència de solidaritat i empatia

-Hi ha presència d'un discurs solidari?

En aquest apartat, determinarem si hi ha presència d'un discurs solidari. Si és així, obtindran un punt d'aquest apartat.

- Inclou notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida?

Si apareix algun d'aquests elements, també obtindran un punt d'aquest apartat.

3) PRESENCIA I VISIBILITAT DE LES VÍCTIMES AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

a) Perfils i enunciació

-Com anomenen als protagonistes de les històries?

Aquí recollirem els substantius i adjectius que es facin servir per referir-se a aquest col·lectiu a cada peça. Si no es fan servir paraules que victimitzin als protagonistes, s'obtidran 0'5 punts.

- Quins perfils apareixen?

Aquí pretenem determinar quins perfils apareixen i classificar-los en funció del sexe, l'edat i si viuen a un camp de refugiats o no. Si hi ha varietat de perfils obtindran 0'5 punts.

b) Visibilitat

- Es dóna veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

Aquí determinarem el temps total que apareixen els testimonis i com apareixen les seves veus (veu en off, parlant a càmera...). Si els testimonis ocupen més d'un 50% del temps de la peça, sumaran 1 punt d'aquest apartat.

b) Gènere

- Incorpora als continguts la perspectiva de gènere/classe social?

Si es parla sobre els problemes exclusius de les dones per ser dones, sumaran un punt al total.

4.2. Fase 2: Composició i característiques del corpus d'anàlisi

En segon lloc, s'analitzaran un corpus de productes periodístics de diversos periodistes i televisions públiques europees (Arte TV, BBC, RTVE i TV3) que tracten sobre refugiats sirians en profunditat. Per garantir la formació d'un corpus amb una narrativa elaborada, els criteris de selecció de la mostra seran els següents: materials audiovisuals, peces més llargues de 5 minuts i que la seva temàtica principal sigui els refugiats sirians. Pel que respecta al procés de cerca i selecció, hem seleccionat les peces tenint en compte els criteris establerts. La recerca la vam fer als serveis a la carta de cada mitjà. Va ser una tasca relativament senzilla exceptuant que els serveis a la carta de la BBC no permeten veure segons quin tipus de contingut si la teva direcció IP no és anglesa. Afortunadament, vam poder trobar els materials de la BBC a Youtube. Les paraules claus de la cerca van ser: refugiats sirians, guerra de Síria, camps de refugiats i crisi migratòria. A continuació adjuntem una llista de les peces 8 que compleixen amb aquests requeriments i que van formar la mostra o corpus d'anàlisi:

Taula 1: [PEÇA 1](#)

Títol:	El espejo roto de Siria
Mitjà:	RTVE
Data d'emissió:	17/03/2021
Durada:	00:40:44
Gènere:	Documental
Idioma:	Castellà
Accessibilitat:	Subtitulat
Font: Elaboració pròpia	

Taula 2: [PEÇA 2](#)

Títol:	Islam hoy: Refugiados sirios
Mitjà:	RTVE
Data d'emissió:	09/02/2014
Durada:	00:15:54
Gènere:	Reportatge
Idioma:	Castellà
Accessibilitat:	Subtitulat
Font: Elaboració pròpia	

Taula 3: [PEÇA 3](#)

Títol:	Départs et arrivées: #1 Tout va bien
Mitjà:	Arte TV
Data d'emissió:	15/06/2020
Durada:	00:06:35
Gènere:	Reportatge
Idioma:	Alemanys
Accessibilitat:	Subtitulat
Font: Elaboració pròpia	

Taula 4: [PEÇA 4](#)

Títol:	Grèce: Lesbos, survivre à Moria
Mitjà:	Arte TV
Data d'emissió:	05/03/2020
Durada:	00:14:13
Gènere:	Documentals
Idioma:	Alemanys
Accessibilitat:	Subtitulat
Font: Elaboració pròpia	

Taula 5: [PEÇA 5](#)

Títol:	Benvinguts refugiats
Mitjà:	TV3
Data d'emissió:	28/01/2017
Durada:	00:05:07
Gènere:	Reportatge
Idioma:	Català
Accessibilitat:	Subtitulat
Font: Elaboració pròpia	

Taula 6: [PEÇA 6](#)

Títol:	Refugiats a Dinamarca
Mitjà:	TV3
Data d'emissió:	13/11/2015
Durada:	00:05:44
Gènere:	Reportatge
Idioma:	Català
Accessibilitat:	Subtitulat
Font: Elaboració pròpia	

Taula 7: [PEÇA 7](#)

Títol:	The worst refugee camp on earth
Mitjà:	BBC
Data d'emissió:	28/8/2018
Durada:	00:13:51
Gènere:	Documental
Idioma:	Anglès
Accessibilitat:	Subtitulat
Font: Elaboració pròpia	

Taula 8: [PEÇA 8](#)

Títol:	The Syrian refugees rebuilding their lives in Britain
Mitjà:	BBC
Data d'emissió:	04/11/2016
Durada:	00:23:55
Gènere:	Documental
Idioma:	Anglès
Accessibilitat:	Subtitulat
Font: Elaboració pròpia	

5. Resultats

Finalment, hem volgut presentar els resultats de la manera més clara i entenedora possible. En primer lloc, hem volgut recollir els resultats generals. Hem recollit la informació fent un subapartat per cada apartat de la rúbrica. En segon lloc, hem volgut plasmar els resultats per mitjà. Hem fet un subapartat per cada peça periodística analitzant en profunditat si compleixen tots els requisits per parlar d'un bon tractament mediàtic juntament amb la seva puntuació. Als annexos es poden consultar els resultats recollits a les rúbriques de cada documental per contrastar la informació.

5.1. Resultats generals

5.1.1. Elements sensacionalistes o d'espectacularització

5.1.1.1. Dramatisme a la informació verbal

Pel que respecta al dramatisme a la informació verbal, en tot el corpus hem localitzat un total de 57 locucions dramàtiques. Això equival aproximadament a 7 intervencions dramàtiques per peça del corpus. Totes les peces excepte la 3 contenen informació verbal dramàtica. Per dur a terme la classificació, hem tingut en compte dos aspectes: el tema i l'emoció evocada.

Tenint en compte el primer aspecte, ens hem trobat amb 29 temàtiques principals i hem fet un recompte de les oracions dramàtiques que es catalogarien dins de cada una. Així doncs, els resultats són: Moviment migratori (4), condició dels refugiats (6), situació de Síria (1), relació entre Síria i Líban (1), situació laboral de les refugiades (3), condició dels infants refugiats (1), discapacitat d'una nena (1), perills de la ciutat d'Aarsal (1), rivalitat sirio-palestina a Chaatira (1), situació política del Líban (1), oferta laboral al Líban (1), enyorança dels refugiats (1), reestructuració de la vida dels refugiats (4), alimentació dels refugiats (2), acollida de refugiats (2), penúries de la societat espanyola (1), actitud dels espanyols envers els refugiats (1), problemàtica dels protagonistes (5), retorn a Síria (2), condicions als camps de refugiats (5), futur dels refugiats (3), regularització de la situació dels refugiats (3), serveis als camps de refugiats (1), violència als camps de refugiats (2), evolució de la situació dels refugiats (1), vivències dels refugiats (1), racisme institucional (1), vida social dels refugiats (1) i col·laboració dels protagonistes en el conflicte armat (1).

Al haver-hi tanta varietat de temàtiques, podem determinar que no es segueix cap patró. Tot i això, les 5 temàtiques més recurrents a l'hora de dramatitzar la informació verbal són (de més a menys presència): Les condicions de vida dels refugiats, les condicions de

vida als camps de refugiats, les problemàtiques particulars de cada protagonista, el moviment migratori i la reestructuració de la vida dels refugiats (Taula 9). A més, hem determinat que en tot moment es parla de la migració com a quelcom difícil i dur però que no ha d'anar vinculat a la fatalitat.

Taula 9: Distribució de les locucions dramàtiques segons tema i peça

	Peça 1 (RTVE)	Peça 2 (RTVE)	Peça 3 (Arte TV)	Peça 4 (Arte TV)	Peça 5 (TV3)	Peça 6 (TV3)	Peça 7 (BBC)	Peça 8 (BBC)	Total
Condicions dels refugiats	2	1					1	2	6
Condicions als camps de refugiats				3			2		5
Problemàtiques particulars dels protagonistes		1						4	5
Moviment migratori	1	1			1			1	4
Reestructuració de la vida dels refugiats	1				2	1			4
Altres*	9	6		4	1	2	4	7	33

Font: Elaboració pròpia

*A altres s'han inclòs totes les altres temàtiques a les que fan referència les locucions dramàtiques del corpus.

En canvi, si tenim en compte les emocions evocades, ens trobem amb un total de 15 emocions evocades 57 vegades. En aquest cas, hem relacionat cada fragment amb la seva respectiva emoció i hem elaborat un recompte: Ràbia (5), condescendència (1), tristesa (27), repulsió (3), empatia (4), inseguretad (1), por (2), impotència (4), indignació (2), preocupació (2), desolació (1), compassió (1), esperança (4), admiració (1) i alleujament (1).

Tenint en compte els resultats, si que podem trobar un patró en les emocions evocades: la immensa majoria del discurs dramàtic pretén evocar tristesa en l'espectador. Tot i això, les 5 emocions més evocades són (de més a menys): Tristesa, ràbia, empatia, impotència i esperança (Taula 10).

Taula 10: Recompte i presència de les principals emocions evocades per les locucions dramàtiques a cada peça

	Peça 1 (RTVE)	Peça 2 (RTVE)	Peça 3 (Arte TV)	Peça 4 (Arte TV)	Peça 5 (TV3)	Peça 6 (TV3)	Peça 7 (BBC)	Peça 8 (BBC)	Total
Tristesa	4	3		3	3	1	5	6	27
Ràbia	1	1		1			1	1	5
Empatia	1	3							4
Impotència	1			1		1		1	4
Esperança	1	1		1				1	4
Altres*	5	1		1	1	1	2	2	13

Font: Elaboració pròpia

*A altres s'han inclòs totes les altres emocions que evoquen les locucions dramàtiques del corpus.

5.1.2.1. Imatge i so

En total apareixen 42 imatges o plans de manera sensacionalista. Això equival a aproximadament 5 imatges o plans per peça del corpus. Totes les peces excepte la 3 contenen imatges o plans sensacionalistes. Per poder-los tractar quantitativament, hem determinat quin és el tema al que fan de suport (per exemple, un PPP de menjar podrit quan es parla de l'alimentació als camps de refugiats). Així doncs, hem pogut distingir 17 temes principals i hem catalogat cada imatge i pla dins del seu tema. El resultat ha estat el següent: Sentiments de les víctimes (4), sortida de Síria (5), situació laboral de les refugiades (1), matrimonis concertats (1), mort dels civils (5), condicions de vida dels refugiats (5), alimentació dels refugiats (1), guerra civil del Líban (1), possible retorn dels refugiats a Síria (3), condicions als camps de refugiats (5), perspectives de futur dels refugiats (1), acollida de refugiats (3), peticions d'asil (2), violència als camps de refugiats (1), problemàtiques particulars dels protagonistes (3), revoltes a Síria (1) i integració dels refugiats (1).

De manera posterior a l'anàlisi, podem determinar que les 5 temàtiques més habituals que suporten les imatges i els plans sensacionalistes són: la sortida de Síria, la mort de la població civil, les condicions de vida de les persones refugiades, les condicions de vida als camps de refugiats i els sentiments de les víctimes (Taula 11).

Taula 11: Recompte de plans sensacionalistes i presència de les temàtiques principals per peça

	Peça 1 (RTVE)	Peça 2 (RTVE)	Peça 3 (Arte TV)	Peça 4 (Arte TV)	Peça 5 (TV3)	Peça 6 (TV3)	Peça 7 (BBC)	Peça 8 (BBC)	Total
Sortida de Síria	1	2			1			1	5
Mort dels civils	2				1			2	5
Condicions dels refugiats	1	3						1	5
Condicions dels camps de refugiats				3			2		5
Sentiments de les víctimes	1			1		1		1	4
Altres*	7			1		1	5	4	18

Font: Elaboració pròpia

* A altres s'han inclòs totes les altres temàtiques que complementen els plans sensacionalistes del corpus.

En el total del corpus s'han emprat un total de 24 cançons que ocupen uns 29:56 minuts de música amb una finalitat sensacionalista. Totes les peces excepte la 3 fan un ús sensacionalista de la música. En aquest apartat hem tingut en compte dos aspectes: l'emoció evocada i l'origen cultural.

Si tenim en compte les emocions evocades, hem comptabilitzat un total de 6 emocions dins de les quals hem classificat les diferents cançons. Els resultats són els següents: Tristesa (17), tensió (3), alegria (1), melancolia (1), esperança (1) i calma (1). Clarament, la intencionalitat sensacionalista de la música en aquestes peces vol evocar tristesa en l'espectador (Taula 12).

Taula 12: Recompte de música sensacionalista i presència de les emocions evocades principals per peça

	Peça 1 (RTVE)	Peça 2 (RTVE)	Peça 3 (Arte TV)	Peça 4 (Arte TV)	Peça 5 (TV3)	Peça 6 (TV3)	Peça 7 (BBC)	Peça 8 (BBC)	Total
Tristesa	x	x		x	x	x		x	17
Tensió	x						x		3
Alegria					x				1
Melancolia					x				1
Esperança				x					1
Calma								x	1
Font: Elaboració pròpia									

Taula 13: Origen cultural de les cançons

	Peça 1 (RTVE)	Peça 2 (RTVE)	Peça 3 (Arte TV)	Peça 4 (Arte TV)	Peça 5 (TV3)	Peça 6 (TV3)	Peça 7 (BBC)	Peça 8 (BBC)	Total
Origen occidental	x			x	x	x	x	x	16
Origen àrab	x	x		x				x	7
Origen oriental	x							x	2
Font: Elaboració pròpia									

Pel que respecta a l'origen de la música, ens hem trobat amb 3 orígens culturals. Així doncs la classificació de les peces musicals segons el seu origen ha estat el següent: origen occidental (**16**), origen àrab (**7**) i origen oriental (asiàtica) (**2**) (Taula 13). Pel que respecta a l'ús del so ambient de manera sensacionalista, no se n'ha fet ús d'aquesta manera en cap peça.

5.1.2. Posicionament polític

5.1.2.1. Presència d'informació contextual amb mirada eurocentrista i no eurocentrista

En general, no hem trobat gaire informació contextual. En un corpus de 8 peces audiovisuals tan sols hem trobat 3 intervencions contextuais amb mirada eurocentrista i 1 amb una mirada no eurocentrista.

5.1.2.2. Estereotips i racisme

Tenint en compte els valors que transmeten les peces, hem determinat que tots són en clau inclusiva. Hem detectat un total de 26 locucions o elements que, directa o indirectament, transmeten valors d'inclusió a totes les peces menys a la 3. Això equival a unes 3 intervencions inclusives per peça. Tanmateix, tan sols hem localitzat 3 fragments on apareixen paraules o expressions racistes o discriminatòries. En la seva gran majoria, totes les peces del corpus n'eviten l'ús. A més, totes eviten associar els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència i eviten el discurs d'odi.

5.1.2.3. Solidaritat i empatia

Pel que respecta a la solidaritat i empatia, hem detectat 26 exemples de discurs solidari en tot el corpus. Això equival a unes 3 intervencions solidàries per peça del corpus. Tot i això, en les 8 peces del corpus, només hem trobat 4 exemples de notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida.

5.1.3. Presència i visibilitat de les víctimes amb perspectiva de gènere

5.1.3.1. Mots per fer al·lusió als refugiats

Pel que respecta a les paraules que es fan servir per referir-se als refugiats, hem volgut diferenciar entre substantius i adjectius. Hem identificat i els següents substantius a cada peça (Taula 14):

Taula 14: Distribució de les referències al subjecte de la informació segons peça

	Peça 1 (RTVE)	Peça 2 (RTVE)	Peça 3 (Arte TV)	Peça 4 (Arte TV)	Peça 5 (TV3)	Peça 6 (TV3)	Peça 7 (BBC)	Peça 8 (BBC)	Total
Noms propis	x	x	x	x	x	x	x	x	8
Sirians	x	x					x		3
Refugiats/des	x	x		x	x	x	x	x	7
Habitants	x			x					2
Nens	x								1
Refugiat/da	x	x							2
Persones	x	x							2
Víctimes	x								1
Membres del campament	x								1
Damnificats	x								1
Migrants		x							1
Desplaçats		x			x				2
Famílies refugiades		x							1
Sol·licitants d'asil		x							1
Kurds							x		1
Famílies síries								x	1

Font: Elaboració pròpia

Les tres maneres de referir-se als refugiats més emprades són: el nom propi de cada persona, “Sirians” i “refugiats/des”. Seguint amb aquesta línia d’anàlisi hem fet el mateix amb els adjectius (Taula 15):

Taula 15: Presència i distribució dels adjectius per fer referència al subjecte de la informació segons peça

	Peça 1 (RTVE)	Peça 2 (RTVE)	Peça 3 (Arte TV)	Peça 4 (Arte TV)	Peça 5 (TV3)	Peça 6 (TV3)	Peça 7 (BBC)	Peça 8 (BBC)	Total
Vulnerables	x	x					x	x	4
Explotades	x								1
Innocents	x								1
Petita	x								1
Abandonats	x								1
Pobres	x							x	2
Font: Elaboració pròpia									

Els dos adjectius que més es fan servir per descriure els refugiats són “vulnerables” i “pobres”.

5.1.3.2. Visibilitat

Es dona veu a les víctimes a totes les peces. Apareixen parlant a càmera explicant les seves vivències, sentiments o esperances amb naturalitat, expliquen la seva situació personal i fan la seva “denúncia” intentant despertar l’empatia de l’espectador. Els testimonis sumen 74 minuts de presència a càmera. Tenint en compte que el temps total de les peces és de 120 minuts, els testimonis ocupen aproximadament un 62% del temps total.

Així doncs, hem identificat 24 testimonis diferents:

1. Omar (no s’esmenta l’edat). Es tracta d’un jove refugiat que després de superar molts obstacles va sortir de Síria juntament amb la seva família. Tot i això, quan van arribar al Regne Unit el van acusar de violació falsament i va passar un mes a presó (Peça 8).

2. Pare de l'Omar (no s'esmenta l'edat). Va haver de marxar de Síria perquè pertanyia a una milícia ciutadana i el van amenaçar de mort. Ha vist morir a moltíssims coneguts i espera viure una vida tranquil·la al Regne Unit (Peça 8).
3. Mare de l'Omar (no s'esmenta l'edat). Es tracta d'una dona treballadora i forta. Està realment afectada per totes les complicacions per les que ha hagut de passar la família. Tot i això, ella es manté ferma com una roca (Peça 8).
4. Mezyad Al Ali (no esmenten l'edat). És un metge siri que va haver d'abandonar el seu país i a la seva família per poder refer la seva vida a un altre indret (Peça 1).
5. Saad Hanoud (no esmenten l'edat). És un jove que mentre fugia amb la seva família va perdre un braç i ara no pot treballar per ajudar econòmicament (Peça 1).
6. Tarek Al Hujeri (no esmenten l'edat). Un home que va haver de marxar perquè un dia es van trobar casa seva en runes per l'impacte d'un míssil (Peça 1).
7. Israa Ghadada (no esmenten l'edat). Una dona que va haver de marxar perquè un dia es van trobar casa seva en runes per l'impacte d'un míssil (Peça 1).
8. Sadek Al Naleuhi (no esmenten l'edat). Forma part de "Hizbulá" (Peça 1).
9. Semer Mamah (no esmenten l'edat). Un escriptor que es va haver d'exiliar (Peça 1).
10. Ragha (no esmenten l'edat). Una mare de família que va haver de fugir sola amb els seus fills perquè van assassinar al seu marit i ara amb prou feines pot alimentar-los (Peça 1).
11. Mohamed Karim (no esmenten l'edat). Pare de família que no pot mantenir als seus fills i hi ha dies que no fan cap àpat (Peça 1).
12. Hadija (no esmenten l'edat): la Hadija és una mare de família que al veure com assassinaven a gran part de la seva família va decidir venir a Espanya perquè no reclutessin al seu fill per fer el servei militar (Peça 2).
13. Khalil (No s'esmenta l'edat). El Khalil és un graduat en Dret que es va veure obligat a fugir de Síria. Va travessar el Mediterrani en pastera i, després d'un llarg camí, va arribar a Alemanya. Va aprendre l'idioma i va fer d'interpret als seus compatriotes que necessitaven ajuda. Posteriorment va estudiar audiovisuals perquè vol presentar un programa sobre inclusió (Peça 3).

- 14.** Raouf (no esmenten l'edat). Refugiad siri que degut a que li va caducar el passaport i no el va poder renovar, es va veure obligat a pujar a una pastera per arribar a Holanda (Peça 5).
- 15.** Muhammad (No esmenten l'edat). Es tracta d'un altre refugiad siri que va intentar entrar a Jordània i al no tenir feina dins el país o ser un estudiant, es va veure obligat a arribar a Grècia en pastera i posteriorment a Holanda (Peça 5).
- 16.** Somar Kaeel Saeed (No esmenten l'edat). És un jove refugiad siri que tot i portar un any a Dinamarca encara no ha obtingut el permís de residència i no pot treballar ni estudiar. La seva família va haver d'exiliar-se perquè la policia volia detenir el seu pare, director d'una ONG contrària al règim (Peça 6).
- 17.** Fereshta (16 anys). És una jove refugiada síria que és al camp de refugiats de Moria. Impotent davant la situació va decidir organitzar activitats per a altres dones del camp com classes d'anglès o de pintura. Somia amb esdevenir metgessa en un futur (Peça 4).
- 18.** Un home jove de nom i edat desconeguda. Fa de "guia" a la periodista pel camp i mostra la dura situació que viuen (Peça 7).
- 19.** Una dona de nom i edat desconeguda juntament amb els seus fills. És una mare de família que va haver de fugir perquè van amenaçar amb segrestar una de les seves filles (Peça 7).
- 20.** Un home de nom i edat desconeguda. Reclama que obrin el centre per demanar asil (Peça 7).
- 21.** Una dona de nom i edat desconeguda. Està malalta i reclama plorant al representant del govern grec que faciliti la tramitació de les sol·licituds d'asil als refugiats de Moria (Peça 7).
- 22.** Una dona de nom i edat desconeguda. Suplica ajuda per ella i els seus, sobretot pels nens (Peça 7).
- 23.** Una dona de nom i edat desconeguda juntament amb els seus fills. Una altra refugiada denuncia que ha de fer prop de tres hores de cua perquè els seus fills puguin esmorzar (Peça 7).
- 24.** Un home de nom i edat desconeguda. Va ser víctima de l'últim altercat que va haver-hi al camp. Per aquest motiu, ha estat desplaçat a una zona exclusiva per refugiats que estiguin sota cap mena de risc (Peça 7).

Hem volgut classificar aquests testimonis tenint en compte 3 variables: gènere, edat i si són refugiats que tenen una llar o refugiats que són a un camp de refugiats. Així doncs, dels 22 perfils 9 són dones i 14 són homes, 5 tenen entre 16 i 30 anys, 7 entre 31 i 50 i 14 més de 50. D'aquests refugiats, 17 tenen una llar on viuen i 9, en canvi, viuen a un camp de refugiats. D'aquesta manera, hem identificat 10 perfils diferents dins dels 24 testimonis (Taula 16): **1** home d'entre 16 i 30 anys que viu a un camp de refugiats, **1** dona d'entre 16 i 30 anys que viu a un camp de refugiats, **5** homes d'entre 16 i 30 anys que no viuen a un camp de refugiats, **1** home d'entre 31 i 50 anys que viu a un camp de refugiats, **1** dona d'entre 31 i 50 anys que viu a un camp de refugiats, **3** homes d'entre 31 i 50 anys que no viuen a un camp de refugiats, **1** home de més de 50 anys que viu a un camp de refugiats, **3** deones de més de 50 anys que viuen a un camp de refugiats, **4** homes de més de 50 anys que no viuen a un camp de refugiats i **4** dones que no viuen a un camp de refugiats.

Taula 16: Identificació i classificació dels perfils del corpus

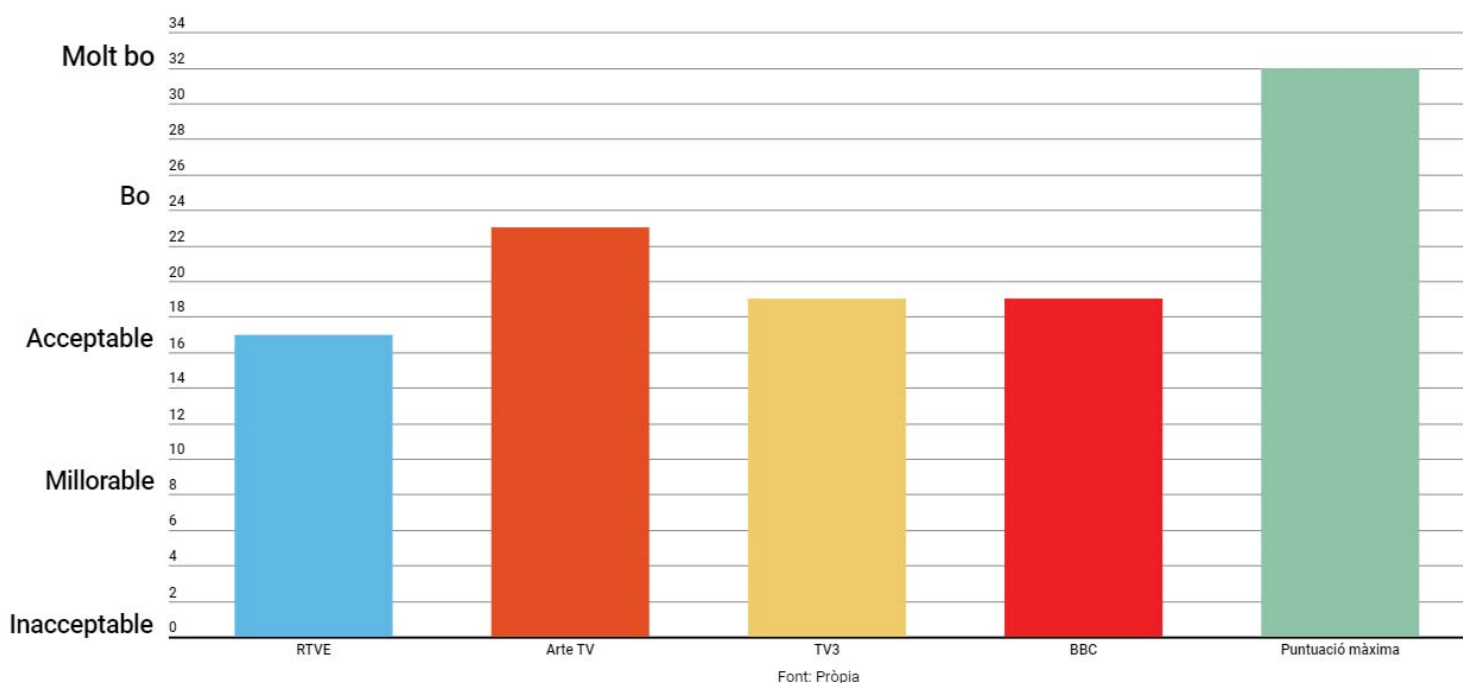
	Gènere		Edat			Viu a un camp de refugiats?		Total
	Home	Dona	16-30	31-50	+50	Sí	No	
Perfil 1	x		x			x		1
Perfil 2		x	x			x		1
Perfil 3	x		x				x	5
Perfil 4		x	x				x	0
Perfil 5	x			x		x		1
Perfil 6		x		x		x		1
Perfil 7	x			x			x	3
Perfil 8		x		x			x	0
Perfil 9	x				x	x		1
Perfil 10		x			x	x		3
Perfil 11	x				x		x	4
Perfil 12		x			x		x	4
Font: Elaboració pròpia								

5.1.3.3. Perspectiva de gènere

En 7 de les 8 peces no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones. A la peça 4, en canvi, es parla de dos problemes molt concrets: la manca d'escolarització de les dones al camp i els assetjaments que pateixen algunes per les nits.

5.2. Resultats segons peça

Gràfic 1: Grau d'adequació dels mitjans

Aplicant els criteris de puntuació que hem determinat a la rúbrica d'anàlisi i tenint en compte que la puntuació màxima és de 32 punts, podem afirmar que en termes generals cap cadena arriba a un nivell bo. Arte TV obté la puntuació més alta amb 23 punts, empat tècnic entre la BBC i TV3 amb 19 punts i el darrer lloc és per RTVE amb 17 punts.

5.2.1. ARTE TV

Recordem que, per avaluar a cada mitjà, hem determinat un criteri de puntuació a partir de cada ítem de la rúbrica. Cada peça té una puntuació sobre 16 i, com que hem analitzat dues peces de cada mitjà, cada cadena pot arribar a tenir una puntuació total sobre 32. En aquest cas, ARTE TV ha obtingut una puntuació total de **23/32** (Gràfic 1).

5.2.1.1. Peça 3: Départs et arrivées: #1 Tout va bien (12/16)

Aquest documental té una durada de 6 minuts. Pel que respecta al dramatisme a la informació verbal, aquesta peça no té cap mena de narrativa dramàtica. També hem determinat que es desvincula la migració de la fatalitat.

Si tenim en compte el sensacionalisme en la imatge i el so, la peça no inclou cap imatge o pla de manera sensacionalista. Tampoc es fa servir la música amb aquesta finalitat. Pel que respecta al so ambient, no hem detectat cap cas on es faci servir de manera sensacionalista.

Considerant la presència d'informació contextual polititzada i tenint en compte la despolitització general, de les 4 locucions polititzades que apareixen al corpus, aquesta peça no en conté cap.

Si observem els possibles estereotips i racismes, ens trobem amb un exemple on es transmet un valor inclusiu. Podem afirmar que en tot moment s'evita el discurs d'odi i no s'associen els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència. A més, en cap ocasió es fan servir paraules o expressions discriminatòries. Si tenim en compte la solidaritat i l'empatia de la peça, no ens trobem cap exemple de discurs solidari, així com tampoc cap exemple de construcció d'espais comuns i una experiència d'enriquiment mutu a la societat d'acollida.

Finalment, si analitzem la presència i visibilitat de les víctimes ens trobem amb les següents dades: En una peça de 6 minuts apareix un testimoni que ocupa tot el temps de la peça (un 100% del temps total). Apareix parlant a càmera parlant de les seves vivències i sentiments amb naturalitat. Explica al seu procés d'integració en la societat alemanya i fa el seu "reclam". Si tenim en compte el gènere, l'únic testimoni és un home i no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

5.2.1.2. Peça 4: Grèce: Lesbos, survivre à Moria (11/16)

Aquest documental té una durada de 14 minuts. Pel que respecta al dramatisme a la informació verbal, aquesta peça conté 7 de les 57 expressions dramàtiques que hem localitzat. D'una banda, aquestes 7 locucions fa referència tres temes diferents: Les condicions als camps de refugiats (4), l'alimentació dels refugiats (1) i el futur dels refugiats (2). D'altra banda, tenint en compte les emocions que evoquen, 3 desperten tristesa, 1 ràbia, 1 repulsió, 1 impotència i 1 esperança. Hi ha una clara intenció d'evocar

tristesa en l'espectador. També hem determinat que es desvincula la migració de la fatalitat.

Si tenim en compte el sensacionalisme en la imatge i el so, la peça inclou 5 dels 42 imatges o plans emprats de manera sensacionalista en tot el corpus. Aquests recursos acompanyen 3 temàtiques diferents: Les condicions dels camps de refugiats **(3)**, els sentiments de les víctimes **(1)**, i les perspectives de futur dels refugiats **(1)**.

Tenint en compte la música, hem detectat 4 casos on s'hagi fet ús de la música de manera sensacionalista que ocupen 09:11 del temps de la peça. D'aquestes 4 cançons 3 evocuen tristesa i 1 esperança. En canvi, si observem el seu origen cultural, 3 són d'origen occidental i 1 d'origen musulmà. Pel que respecta al so ambient, no hem detectat cap cas on es faci servir de manera sensacionalista.

Considerant la presència d'informació contextual polititzada i tenint en compte la despolitització general, de les 4 locucions polititzades que apareixen al corpus, aquesta peça no en conté cap.

Si observem els possibles estereotips i racismes, la poca aportació del locutor és en un neutral i objectiu, només dona dades i amplia la informació que transmeten les imatges. Podem afirmar que en tot moment s'evita el discurs d'odi i no s'associen els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència. A més, en cap ocasió es fan servir paraules o expressions discriminatòries. Si tenim en compte la solidaritat i l'empatia de la peça, hem trobat 3 exemples de discurs solidari i una experiència d'enriquiment mutu a la societat d'acollida.

Finalment, si analitzem la presència i visibilitat de les víctimes ens trobem amb les següents dades: En una peça de 14 minuts apareix una testimoni que ocupa quasi 12 minuts del temps de la peça (un 86% del temps total). Apareix parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o queixes amb naturalitat. Parla de les activitats que fa al camp de refugiats i manifesta les seves aspiracions de futur. Si tenim en compte el gènere, en aquesta peça sí es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones. Concretament es parla de dos problemes molt concrets: la manca d'escolarització de les dones del camp i els assetjaments que pateixen algunes per les nits. A més, l'única testimoni és una noia.

5.2.2. TV3

En aquest cas, TV3 ha obtingut una puntuació total de **19/32** (Gràfic 1).

5.2.2.1. Peça 5: Benvinguts refugiats (9/16)

Aquest documental té una durada de 5 minuts. Pel que respecta al dramatisme a la informació verbal, aquesta peça conté 4 de les 57 expressions dramàtiques que hem localitzat. D'una banda, cada una d'aquestes 4 locucions fa referència a un tema diferent. En aquest cas els temes que hem identificat són: El moviment migratori, les vivències dels refugiats, la regularització de la situació dels refugiats i el retorn a Síria. D'altra banda, tenint en compte les emocions que evoquen, **3** desperten tristesa i **1** indignació. Així doncs, no hi ha cap tema que s'hagi repetit però sí que hi ha una clara intenció d'evocar tristesa en l'espectador. També hem determinat que es desvincula la migració de la fatalitat.

Si tenim en compte el sensacionalisme en la imatge i el so, la peça inclou 2 dels 42 imatges o plans emprats de manera sensacionalista en tot el corpus. Aquests recursos acompanyen 2 temàtiques diferents: La sortida de Síria (**1**) i la mort dels civils (**1**).

Tenint en compte la música, hem detectat 4 casos on s'hagi fet ús de la música de manera sensacionalista que ocupen 05:03 del temps de la peça. D'aquestes 4 cançons 2 evoquen tristesa, 1 alegria i 1 melancolia. Si observem el seu origen cultural, totes són d'origen occidental. Pel que respecta al so ambient, no hem detectat cap cas on es faci servir de manera sensacionalista.

Considerant la presència d'informació contextual polititzada i tenint en compte la despolitització general, de les 4 locucions polititzades que apareixen al corpus, aquesta peça en conté una eurocentrista.

Si observem els possibles estereotips i racismes, ens trobem amb un exemple on es transmet un valor inclusiu. Podem afirmar que en tot moment s'evita el discurs d'odi i no s'associen els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència. No fan servir en cap moment paraules o expressions discriminatòries. Si tenim en compte la solidaritat i l'empatia de la peça, ens trobem amb un exemple de discurs solidari però cap exemple de construcció d'espais comuns o una experiència d'enriquiment mutu a la societat d'acollida.

Finalment, si analitzem la presència i visibilitat de les víctimes ens trobem amb les següents dades: En una peça de 5 minuts apareixen 2 testimonis que ocupen quasi 3

minuts del temps de la peça (un 60% del total del temps). Apareixen parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o esperances amb naturalitat. Si tenim en compte el gènere, cap dels dos testimonis és una dona i en aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

5.2.2.2. Peça 6: Refugiats a Dinamarca (10/16)

Aquest documental té una durada de 6 minuts. Pel que respecta al dramatisme a la informació verbal, aquesta peça conté 3 de les 57 expressions dramàtiques que hem localitzat. D'una banda, cada una d'aquestes 3 locucions fa referència a un tema diferent. En aquest cas els temes que hem identificat són: La reestructuració de la vida dels refugiats, l'acollida de refugiats i la regularització dels refugiats. D'altra banda, tenint en compte les emocions que evoquen, **1** desperta tristesa, **1** impotència i **1** indignació. També hem determinat que es desvincula la migració de la fatalitat.

Si tenim en compte el sensacionalisme en la imatge i el so, la peça inclou 2 dels 42 imatges o plans emprats de manera sensacionalista en tot el corpus. Aquests recursos acompanyen 2 temàtiques diferents: els sentiments de les víctimes i l'acollida de refugiats.

Tenint en compte la música, hem detectat 3 casos on s'hagi fet ús de la música de manera sensacionalista que ocupen 01:48 del temps de la peça. Les cançons evoquen tristesa i tenen un origen cultural occidental. Pel que respecta al so ambient, no hem detectat cap cas on es faci servir de manera sensacionalista.

Considerant la presència d'informació contextual polititzada i tenint en compte la despolitització general, de les 4 locucions polititzades que apareixen al corpus, aquesta peça en conté una eurocentrista.

Si observem els possibles estereotips i racismes, ens trobem amb 2 exemples on es transmeten valors inclusius. Podem afirmar que en tot moment s'evita el discurs d'odi i no s'associen els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència. A més, en cap ocasió es fan servir paraules o expressions discriminatòries. Si tenim en compte la solidaritat i l'empatia de la peça, ens trobem amb 2 exemples de discurs solidari i amb un exemple d'experiència d'enriquiment mutu a la societat d'acollida.

Finalment, si analitzem la presència i visibilitat de les víctimes ens trobem amb les següents dades: Sí. En una peça de 6 minuts apareix un testimoni que ocupa quasi 4 minuts del temps de la peça (un 67% del temps total). Apareix parlant a càmera parlant de les seves vivències, explica la seva situació personal i fa la seva "denúncia". Atès que

l'únic testimoni que apareix és un home, entenem que en aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

5.2.3. BBC

En aquest cas, la BBC ha obtingut una puntuació total de **19/32** (Gràfic 1).

5.2.3.1. Peça 7: **The worst refugee camp on Earth (9/16)**

Aquest documental té una durada de 14 minuts. Pel que respecta al dramatisme a la informació verbal, aquesta peça conté 8 de les 57 expressions dramàtiques que hem localitzat. D'una banda, cada una d'aquestes 8 locucions fa referència a 5 temes diferents. En aquest cas els temes que hem identificat són: les condicions als camps de refugiats (2), les condicions dels refugiats (3), futur dels refugiats (3), regularització de la situació dels refugiats (3), els serveis als camps de refugiats (1), la violència als camps de refugiats (2), l'evolució de la situació dels refugiats (1). D'altra banda, tenint en compte les emocions que evocuen, 5 desperten tristesa, 1 ràbia, 1 por i 1 desolació. Hi ha una clara intenció d'evocar tristesa en l'espectador. També hem determinat que es desvincula la migració de la fatalitat.

Si tenim en compte el sensacionalisme en la imatge i el so, la peça inclou 7 dels 42 imatges o plans emprats de manera sensacionalista en tot el corpus. Aquests recursos acompanyen 4 temàtiques diferents: Les condicions als camps de refugiats (2), l'acollida de refugiats (2), les peticions d'asil (2) i la violència als camps de refugiats (1).

Tenint en compte la música, hem detectat 1 cas on s'hagi fet ús de la música de manera sensacionalista que ocupa 01:18 del temps de la peça. La cançó evoca tensió i té un origen cultural occidental. Pel que respecta al so ambient, no hem detectat cap cas on es faci servir de manera sensacionalista.

Considerant la presència d'informació contextual polititzada i tenint en compte la despolitització general, de les 4 locucions polititzades que apareixen al corpus, aquesta peça no en conté cap.

Si observem els possibles estereotips i racismes, ens trobem amb 3 exemples on es transmeten valors inclusius. Podem afirmar que en tot moment s'evita el discurs d'odi i no s'associen els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència. Tot i això, en una ocasió es fan servir paraules o expressions discriminatòries (rebel groups). Si tenim en compte la solidaritat i l'empatia de la peça,

ens trobem amb 5 exemples de discurs solidari però cap exemple de construcció d'espais comuns o una experiència d'enriquiment mutu a la societat d'acollida.

Finalment, si analitzem la presència i visibilitat de les víctimes ens trobem amb les següents dades: En una peça de 14 minuts apareixen 7 testimonis que ocupen uns 8 minuts del temps de la peça (un 57% del total del temps). Apareixen parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o esperances amb naturalitat, expliquen la seva situació personal i fan la seva "denúncia". Si tenim en compte el gènere, dels 7 testimonis 4 són dones però, tot i això, en aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

5.2.3.2. Peça 8: The syrian refugees rebuilding their lives in Britain (10/16)

Aquest documental té una durada de 24 minuts. Pel que respecta al dramatisme a la informació verbal, aquesta peça conté 12 de les 57 expressions dramàtiques que hem localitzat. D'una banda, cada una d'aquestes 12 locucions fa referència a 8 temes diferents: el moviment migratori (1), condició dels refugiats (1), reestructuració de la vida dels refugiats (1), problemàtica dels protagonistes (4), vivències dels refugiats (1), racisme institucional (1), vida social dels refugiats (1) i col·laboració dels protagonistes en el conflicte armat (1). D'altra banda, tenint en compte les emocions que evoquen, 6 desperten tristesa, 1 ràbia, 1 alleujament, 1 admiració, 1 repulsió, 1 impotència i 1 esperança. Hi ha una clara intenció d'evocar tristesa en l'espectador. També hem determinat que es desvincula la migració de la fatalitat.

Si tenim en compte el sensacionalisme en la imatge i el so, la peça inclou 9 dels 42 imatges o plans emprats de manera sensacionalista en tot el corpus. Aquests recursos acompanyen 7 temàtiques diferents: les problemàtiques particulars dels protagonistes (3) la sortida de Síria (1), els sentiments de les víctimes (1), les revoltes a Síria (1), la mort dels civils (1) i les condicions dels refugiats (1).

Tenint en compte la música, hem detectat 5 casos on s'hagi fet ús de la música de manera sensacionalista que ocupen 02:45 del temps de la peça. D'aquestes 5 cançons 4 evoquen tristesa i 1 calma. En canvi, si observem el seu origen cultural, 1 són d'origen occidental, 1 d'origen musulmà i 1 d'origen oriental. Pel que respecta al so ambient, no hem detectat cap cas on es faci servir de manera sensacionalista.

Considerant la presència d'informació contextual polititzada i tenint en compte la despolitització general, de les 4 locucions polititzades que apareixen al corpus, aquesta peça no en conté cap.

Si observem els possibles estereotips i racismes, ens trobem amb 3 exemples on es transmeten valors inclusius. Podem afirmar que en tot moment s'evita el discurs d'odi i no s'associen els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència. A més, en cap ocasió es fan servir paraules o expressions discriminatòries. Si tenim en compte la solidaritat i l'empatia de la peça, ens trobem amb 7 exemples de discurs solidari però cap exemple de construcció d'espais comuns o una experiència d'enriquiment mutu a la societat d'acollida.

Finalment, si analitzem la presència i visibilitat de les víctimes ens trobem amb les següents dades: En una peça de 24 minuts apareixen 3 testimonis que ocupen uns 17 minuts del temps de la peça (un 71% del total del temps). Apareixen parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o esperances amb naturalitat, expliquen la seva situació personal i fan la seva "denúncia". Si tenim en compte el gènere, entre els 3 testimonis, només hi ha una dona. En aquesta peça tampoc es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

5.2.4. RTVE

En aquest cas, RTVE ha obtingut una puntuació total de **17/32** (Gràfic 1).

5.2.4.1. Peça 1: El espejo roto de Siria (8/16)

Aquest documental té una durada de 40 minuts. Pel que respecta al dramatisme a la informació verbal, aquesta peça conté 13 de les 57 expressions dramàtiques que hem localitzat. D'una banda, cada una d'aquestes 13 locucions fa referència a un tema diferent. En aquest cas els temes que hem identificat són: El moviment migratori, la condició dels refugiats, la situació de Síria, la relació entre Síria i Líban, la situació laboral de les refugiades, la condició dels infants refugiats, la discapacitat d'una nena, els perills de la ciutat d'Aarsal, la rivalitat sirio-palestina a Chaatira, la situació política del Líban, l'oferta laboral al Líban, l'enyorança dels refugiats, i la reestructuració de la vida dels refugiats. D'altra banda, tenint en compte les emocions que evocuen, **4** desperten tristesa, **1** ràbia, **1** condescendència, **1** repulsió, **1** empatia, **1** inseguretat, **1** impotència, **1** compassió, **1** preocupació i **1** esperança. Així doncs, no hi ha cap tema que s'hagi repetit però sí que hi ha una clara intenció d'evocar tristesa en l'espectador. També hem determinat que es desvincula la migració de la fatalitat.

Si tenim en compte el sensacionalisme en la imatge i el so, la peça inclou 12 dels 42 imatges o plans emprats de manera sensacionalista en tot el corpus. Aquests recursos

acompanyen 9 temàtiques diferents: els sentiments de les víctimes (1), la sortida de Síria (1), la situació laboral de les refugiades (1), els matrimonis concertats (1), la mort dels civils (2), les condicions dels refugiats (1), l'alimentació dels refugiats (1), la guerra civil del Líban (1) i el possible retorn a Síria (3).

Tenint en compte la música, hem detectat 5 casos on s'hagi fet ús de la música de manera sensacionalista que ocupen 07:11 del temps de la peça. D'aquestes 5 cançons 3 evoquen tristesa i 2 tensió. En canvi, si observem el seu origen cultural, 2 són d'origen occidental, 2 d'origen musulmà i 1 d'origen hindú. Pel que respecta al so ambient, no hem detectat cap cas on es faci servir de manera sensacionalista.

Considerant la presència d'informació contextual polititzada, clarament aquesta és la peça "més polititzada" de totes (tenint en compte la despolitització general). De les 4 locucions polititzades que apareixen al corpus, aquesta peça en conté dues. Una eurocentrista i una no eurocentrista.

Si observem els possibles estereotips i racismes, ens trobem amb 9 exemples on es transmeten valors inclusius. Podem afirmar que en tot moment s'evita el discurs d'odi i no s'associen els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència. Tot i això, en dues ocasions es fan servir paraules o expressions discriminatòries (rebels i terrorista). Si tenim en compte la solidaritat i l'empatia de la peça, ens trobem amb 5 exemples de discurs solidari, un exemple de construcció d'espais comuns i una experiència d'enriquiment mutu a la societat d'acollida.

Finalment, si analitzem la presència i visibilitat de les víctimes ens trobem amb les següents dades: En una peça de 40 minuts apareixen 8 perfils diferents que ocupen quasi 24 minuts del temps de la peça (un 60% del temps total). Apareixen parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o esperances amb naturalitat, expliquen la seva situació personal i fan la seva "denúncia" intentant despertar l'empatia de l'espectador. Si tenim en compte el gènere, dels 8 testimonis, només 3 són dones i, per tant, podem afirmar que no hi ha paritat. A més, en aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

5.2.4.2. [Peça 2: Refugiados sirios \(9/16\)](#)

Aquest documental té una durada de 16 minuts. Pel que respecta al dramatisme a la informació verbal, aquesta peça conté 10 de les 57 expressions dramàtiques que hem localitzat. D'una banda, cada una d'aquestes 10 locucions fa referència a un tema diferent. En aquest cas els temes que hem identificat són: El moviment migratori, les condicions

dels refugiats, l'alimentació dels refugiats, l'acollida de refugiats, les condicions dels infants refugiats, les penúries de la societat espanyola, l'actitud de la societat espanyola envers als refugiats, les problemàtiques particulars de la protagonista, el possible retorn a Síria i les condicions laborals de les refugiades. D'altra banda, tenint en compte les emocions que evocuen, **4** desperten tristesa, **1** ràbia, **3** empatia, **1** preocupació i **1** esperança. Així doncs, no hi ha cap tema que s'hagi repetit però sí que hi ha una clara intenció d'evocar tristesa en l'espectador. També hem determinat que es desvincula la migració de la fatalitat.

Si tenim en compte el sensacionalisme en la imatge i el so, la peça inclou 5 dels 42 imatges o plans emprats de manera sensacionalista en tot el corpus. Aquests recursos acompanyen 2 temàtiques diferents: la sortida de Síria (**2**) i les condicions dels refugiats (**3**).

Tenint en compte la música, hem detectat un cas on s'hagi fet ús de la música de manera sensacionalista que ocupa 02:50 del temps de la peça. La cançó evoca tristesa i té un origen cultural musulmà. Pel que respecta al so ambient, no hem detectat cap cas on es faci servir de manera sensacionalista.

Considerant la presència d'informació contextual polititzada i tenint en compte la despolitització general, de les 4 locucions polititzades que apareixen al corpus, aquesta peça no en conté cap.

Si observem els possibles estereotips i racismes, ens trobem amb 7 exemples on es transmeten valors inclusius. Podem afirmar que en tot moment s'evita el discurs d'odi i no s'associen els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència. A més, en cap ocasió es fan servir paraules o expressions discriminatòries. Si tenim en compte la solidaritat i l'empatia de la peça, ens trobem amb 3 exemples de discurs solidari però cap exemple de construcció d'espais comuns o una experiència d'enriquiment mutu a la societat d'acollida.

Finalment, si analitzem la presència i visibilitat de les víctimes ens trobem amb les següents dades: En aquest cas, només es dóna veu a una dona anomenada Hadija. La seva història l'explica la representant del CRAE; no ella mateixa. El seu "testimoni" només ocupa un minut dels setze de la peça (un 6% del temps total). Si tenim en compte el gènere, l'únic testimoni és d'una dona però no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

6. Conclusions

a) Conclusions generals

En definitiva, podem afirmar que el tractament mediàtic dels mitjans de titularitat pública escollits obté un aprovat bastant just de manera general a excepció d'Arte TV. Tot i això, podem afirmar que els punts forts generals de tots els mitjans són: el discurs solidari, donar veu a les víctimes i evitar terminologies racistes o el discurs d'odi. Malgrat això, resten molts elements que poden millorar. Caldria treballar per una reducció del sensacionalisme i/o dramatisme, sobretot en la narrativa i en la imatge així com una aposta més forta per aplicar la perspectiva de gènere.

Tenint en compte els objectius i hipòtesis plantejats, hem extret les següents conclusions: En primer lloc, parlarem de la presència d'elements sensacionalistes o d'espectacularització. En definitiva, podem afirmar que aquest recurs és molt abundant. 7 de les 8 peces contenen dramatisme en la informació verbal i empenen el so i la imatge de manera sensacionalista. La hipòtesis era que, atès que són cadenes públiques, no destaquen els elements sensacionalistes i dramàtics i que, en cas d'aparèixer, dominen a la informació verbal. Així doncs, hem determinat que aquests elements són abundants i que, efectivament, predominen a la informació verbal.

En segon lloc, tindrem en compte la presència d'un posicionament polític. De les 8 peces, només 3 contenen informació contextual polititzada i molt poca (un total de 4 intervencions polititzades en tot el corpus). D'aquestes intervencions, 3 són amb una mirada eurocentrista. La hipòtesis era que, atès que són cadenes públiques, en cas de donar-se un posicionament polític, aquest seria en defensa de la ciutadania i de la inclusió i evitant fomentar el discurs de l'odi. Així doncs, hem pogut observar una clara despolitització. Les poques informacions contextuais són en la seva majoria eurocentristes i, efectivament, en clau inclusiva, s'evita el discurs d'odi i en defensa de la ciutadania. Això pot suposar un problema ja que hi ha una clara manca d'informació contextual, necessària en molts casos per entendre la peça. D'altra banda, nosaltres ho hem valorat positivament ja que ens trobem amb una informació sense biaixos ideològics des de posicions partidistes.

En darrer lloc, considerarem la presència i visibilitat de les víctimes. Totes les peces del corpus, en major o menor mesura, donen veu a les víctimes. Totes apareixen parlant a càmera amb naturalitat, explicant les seves vivències i fent el seu reclam o queixa. Tenint en compte totes les peces, trobem una gran diversitat de perfils, cada un d'ells té una

història diferent a explicar. A més podem determinar que la franja d'edat és bastant àmplia i que hi ha bastanta paritat de gènere.

Però malauradament les dones, com sempre, són les grans oblidades. De les 8 peces del corpus, tan sols una té en compte les problemàtiques que pateixen les refugiades pel sol fet de ser dones. La hipòtesis era que no es dóna prou veu a les víctimes o almenys no de la manera que pertoca i que, pel que respecta al gènere, faran un tractament adequat. Així doncs, hem pogut determinar que el material emès per cadenes públiques europees sí que es dona prou veu a les víctimes i d'una manera bastant acurada. Tot i això, hem detectat un clara carència de perspectiva de gènere.

El nostre objectiu principal era esbrinar si el discurs mediàtic entorn els refugiats de Síria propicia una interpretació acurada des del punt de vista ètic. Per fer-ho vam elaborar la rúbrica d'anàlisi i vam seleccionar 8 peces seguint els criteris establerts de 4 mitjans europeus diferents (RTVE, TV3, Arte TV i BBC). En un resultat sobre 32, cap ha obtingut menys de 16 punts però tampoc més de 23. En base als resultats obtinguts, podem determinar que es fa un tractament mediàtic acceptable des d'un punt de vista ètic però hi ha molts aspectes millorables.

RTVE va obtenir un resultat de 17/32, la pitjor puntuació de tots els mitjans. Els principals errors que hem detectat han estat en el dramatisme i sensacionalisme, els biaixos ideològics en la informació, l'ús de paraules discriminatòries i la manca de perspectiva de gènere.

TV3 va obtenir un resultat de 19/32. Els principals errors que vam detectar van ser el dramatisme i sensacionalisme, els biaixos ideològics en la informació i la manca de perspectiva de gènere.

Pel que respecta a la BBC, també va obtenir un resultat de 19/32. Els seus principals errors van ser el dramatisme i sensacionalisme en la imatge i el so, l'ús de paraules discriminatòries i la manca de perspectiva de gènere.

Arte TV va obtenir una puntuació de 23/32. En base als resultats, podem determinar que és el mitjà que fa un millor tractament mediàtic dels refugiats. El seu principal error ha estat fer ús d'un discurs massa neutral, sense gaires valors inclusius o solidaris.

b) Futures línies d'investigació

Tenint en compte els resultats, s'obren noves línies d'investigació. De cares al futur, es podrien plantejar uns nous indicadors d'ètica. Com hem esmentat al marc teòric, l'opinió pública està sotmesa a una evolució constant. Això pot provocar que, en un temps, canviï

allò que els codis deontològics consideren correcte. Això faria variar els indicadors. També podríem abordar el tema tenint en compte la manca de perspectiva de gènere. Una altra bona opció també podria ser analitzar com el periodisme ha passat de buscar narratives col·lectives a mirades personals i perquè és important combinar ambdues per fer un tractament informatiu acurat.

Segons la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, Més de 80 milions de persones s'han vist obligades a fugir dels seus països d'origen per la guerra, la violència estructural, els desastres naturals causats pel canvi climàtic, l'activitat de les multinacionals, les greus violacions als drets humans o per ser objecte de persecució per motius d'ètnia, religió, nacionalitat, o opinions polítiques, o per pertànyer a un determinat grup social, de gènere o d'orientació sexual. Les crisis de refugiats van en augment i cada vegada són més les persones que viuen en unes condicions infrahumanes. La nostra responsabilitat ètica i moral com a professionals de la informació és assegurar que es tracti aquest tema amb la cura, el rigor i la professionalitat que es mereix. Evitar qualsevol mena de discriminació o desinformació envers a les crisis de refugiats esdevé cabdal per assegurar que estem duent a terme com pertoca la nostra tasca de periodistes.

7. Bibliografia

Almela, J. & Arcos Urrutia, J. (2021). *¿Ha cambiado la cobertura periodística de las migraciones en España?*. Estudios sobre el Mensaje Periodístico, núm. 27(1), pp. 257-268. Darrera consulta: 22/05/2022

<https://revistas.ucm.es/index.php/ESMP/article/view/71342>

Alsina, M. R. (2002). *El periodismo bélico o la guerra al periodismo*. Signo y Pensamiento, vol. 21, núm. 40, 2002, pp. 42-51. Darrera consulta: 22/05/2022

<https://www.redalyc.org/pdf/860/86011283005.pdf>

Aznar, H. (1997). *El debate entorno a la utilidad de los códigos deontológicos del periodismo*. Centro de Ciencias de la Información CEU, anàlisi 20, pp. 125-144. Darrera consulta: 22/05/2022

<https://repositorioinstitucional.ceu.es/bitstream/10637/6942/1/EI%20debate%20en%20torno%20a%20la%20utilidad%20de%20los%20c%C3%B3digos%20deontol%C3%B3gicos%20del%20periodismo.pdf>

Barceló-Sánchez, J.M. (2021). *Siria en perspectiva. de una crisis internacionalmente mediatizada a la reconstrucción física y política*. Anuario Electrónico de Estudios en Comunicación Social "Disertaciones", vol. 14, núm. 1, pp. 1-3. Darrera consulta: 22/05/2022 <https://www.redalyc.org/jatsRepo/5115/511564585005/511564585005.pdf>

Coca, C. (2004). *Códigos éticos y deontológicos en el periodismo español*. Univesidad del País Vasco, pp. 1-12. Darrera consulta: 22/05/2022

<https://ojs.ehu.eus/index.php/Zer/article/download/17349/15136/63712>

Col·legi de Periodistes de Catalunya (2016). *Codi deontològic*. Col·legi de Periodistes de Catalunya, pp. 4-16. Darrera consulta: 22/05/2022 <https://www.periodistes.cat/codi-deontologic>

Consell d'Europa (2012). *Public Service Media*. Recuperat de: <https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/public-service-media> Darrera consulta: 22/05/2022

Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2021). *Recomanacions sobre el tractament informatiu de les persones migrades i refugiades als mitjans de comunicació*. Consell de l'Audiovisual de Catalunya, pp. 3-18. Darrera consulta: 22/05/2022

https://www.cac.cat/sites/default/files/2021-03/Recomanacions_persones_migrades_refugiades_0.pdf

- Cytrynblum, A. (2004). *Periodismo Social, una nueva disciplina*. La crujía editores, núm. 1, pp. 80-100. Darrera consulta 14/01/2022
- Daza Hernández, G. et al. 2000. *Periodismo y ciudadanía*. Konrad Adenauer, vol. 1, núm. 4, sp. Darrera consulta 22/01/2022
- Egido Herrero, F. (2012). *El periodista en los conflictos bélicos*. Hologramatica, núm. 16, vol. 2, pp. 3-15. Darrera consulta: 22/05/2022
https://www.cienciared.com.ar/ra/usr/3/1358/hologramatica16_v2pp3_15.pdf
- FAPE (2017). *Código Deontológico*. Recuperat de: <https://fape.es/home/codigo-deontologico/> Darrera consulta: 22/05/2022
- Garcés Mascareñas, B. (2022). *Por qué esta crisis de refugiados es distinta*. CIDOB Opinión, pp. 1-3. Darrera consulta: 22/05/2022
https://www.cidob.org/publicaciones/serie_de_publicacion/opinion_cidob/2022/por_QUE ESTA CRISIS DE REFUGIADOS ES DISTINTA
- Llobet, L. (2006). *¿La función social del periodismo o periodismo social?*. UNIrevista, Vol. 1, núm. 3, sp. Darrera consulta: 22/05/2022
<https://www.kimerius.es/app/download/5796020239/La+funci%C3%B3n+social+del+periodismo+o+periodismo+social.pdf>
- López García, G. (2004). *El 11-M y el proceso de formación de la opinión pública en situaciones de crisis*. Universitat de València, pp. 127-145. Darrera consulta: 22/5/2022
https://www.uv.es/=guilopez/documentos/2_3-El_proceso_de_formacion_de_la_Opinion_Publica.pdf
- Oller Alonso, M. & Blanco Herrero, D. & Splendore, S. & Arcila Calderón, C. (2021). *Migración y medios de comunicación. Perspectiva de los periodistas especializados en España*. Estudios sobre el Mensaje Periodístico, núm. 27(1), pp. 205-228. Darrera consulta: 22/05/2022 <https://revistas.ucm.es/index.php/ESMP/article/view/71450>
- Periodismo.net (2001). *Perfil de Alicia Cytrynblum*. Recuperat de: <https://www.periodismo.net/members/acytrynblum/> Darrera consulta: 22/05/2022
- Rizo García, M. (2000). *Seminari sobre anàlisi crítica del discurs a càrrec de Teun A. Van Dijk*. Universitat Autònoma de Barcelona, anàlisi 25, pp. 215-217. Darrera consulta: 22/05/2022 <https://www.raco.cat/index.php/Analisi/article/download/15059/14900>
- Serrano Ocejja, J. F. & Solano Altaba, M. (2021). *La tendencia a la espectacularización como criterio periodístico: el caso de los refugiados*. Universidad CEU San Pablo, pp. 2-13. Darrera consulta: 22/05/2022
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=8225072>

8. Annexos

PEÇA 1: EL ESPEJO ROTO DE SÍRIA

Accés (disponibilitat): Darrera consulta 22/05/2022

<https://www.rtve.es/play/videos/en-portada/espejo-roto-siria/5820434/>

1) Elements sensacionalistes o d'espectacularització.

a) DRAMATISME A LA INFORMACIÓ VERBAL

- Informa sense dramatisme pel que respecta al discurs semàntic i a la veu? (13)

No.

Fragment	Tema	Emoció evocada	Minut
“[...] Diez años de guerra en Siria han expulsado a millones de sirios [...]”	Moviment migratori	Ràbia	00:05
“[...] La situación les ha dejado en una posición vulnerable [...]”	Condicions dels refugiats	Condescendència	00:17
“[...] Pero hace ahora diez años, pocos podían imaginar que su país, Siria, iba a descender a los infiernos [...]”	Situació de Síria	Tristesa	01:52
“[...] Líbano era el espejo en el que Siria se miraba , pero ahora ese espejo parece romperse y aquellos que vivieron una pesadilla ya no saben donde ir [...]”	Relació entre Síria i Líban	Tristesa	02:34
“ [...] Ellas son ahora, mano de obra barata. Muchas explotadas bajo la mirada y la mano dura de los dueños y capataces [...]”	Situació laboral de les refugiades	Repulsió	07:54
“ [...] La mayoría de ellos ha nacido en los campos o de camino a ellos, sin tener una idea clara de si son sirios o libaneses , solo que son refugiados [...] y, a menudo, son moneda de cambio, sobretudo las niñas [...]”	Condicció dels infants refugiats	Tristesa	09:25

“ [...] Su vida ha sido un infierno desde que nació [...]”	Discapacitat d’una nena	Empatia	10:55
“ [...] Todavía es zona de secuestros y escaramuzas cuando cae la noche [...]”	Perills de la ciutat d’Aarsal	Inseguretat	15:56
“ [...] La gran afluencia de sirios ha despertado las tensiones en el campamento [...]”	Rivalitat sirio-palestina a Chaatira	Impotència	27:14
“ [...] Una sucesión de crisis ha puesto el país contra las cuerdas [...]”	Situació política del Líban	Preocupació	28:28
“ [...] Son los chivos expiatorios a los que acusan de robar el poco trabajo que hay [...]”	Situació laboral de les refugiades	Compassió	34:10
“ [...] Deja demasiadas cosas por contar y el amargo sentimiento de no poder abrazarlos [...]”	Enyorança dels refugiats	Tristesia	39:15
“ [...] Y quizás comenzar una nueva vida en otro país [...]”	Reestructuració de la vida dels refugiats	Esperança	40:10

- Desvinculen la migració de la fatalitat?

Sí. En tot moment es parla d’aquest factor com a quelcom difícil i dur però que no ha d’anar vinculat a la fatalitat.

b) SENSACIONALISME A LA IMATGE I EL SO

b1) IMATGE

- Apareixen imatges o plans curts de manera sensacionalista? (12)

Sí.

Descripció del pla	Tema	Minut
PP d’una víctima plorant	Sentiments de les víctimes	00:10
PPP de l’alambrada que hi ha a la frontera	Sortida de Síria	00:43
PG d’un dels amos del camps amb un fuet per controlar a les dones que treballen la	Situació laboral de les refugiades	7:55

terra		
PP d'una nena empolainada	Matrimonis concertats	9:48
PPP d'una làpida	Mort dels civils	19:44
PG de ferits i morts als camps de Chaatira i Shabra	Mort dels civils	24:00
PPP d'una canonada i d'un quadre elèctric en molt males condicions	Condicions de vida dels refugiats	26:44
PG de la família d'un testimoni menjant un àpat poc abundant	Alimentació dels refugiats	34:25
PP d'un edifici en runes a conseqüència de la guerra civil	Guerra civil del Líban	36:08
PP de la bandera de Síria	Retorn dels refugiats a Síria	37:24
PP d'un testimoni plorant pel que ha deixat enrere	Retorn dels refugiats a Síria	39:25
PPP de la mirada de preocupació d'una refugiada	Retorn dels refugiats a Síria	39:52

b2) SO

- Apareixen músiques amb finalitat sensacionalista? (07:11) (5 cançons)

Sí.

Context	Emoció	Títol i Origen cultural	Durada
Imatges del conflicte bèl·lic de Síria	Tensió	Blade Runner (End Tiles) - Vangelis: Origen occidental	00:00-00:54
Introducció d'alguns dels testimonis	Tristesa	Berwatak Binatang - Mobilizer: Origen musulmà	00:55-2:55
Condicions de vida a Chaatira	Tristesa	Vale of Plenty - Hans Zimmer: Origen hindú	22:55-23:58
Imatges de morts i ferits en un escenari	Tensió	Títol desconegut: Origen occidental	23:59-24:27

bèl·lic			
Testimonis parlant del seu retorn a Síria	Tristesa	Still Reprise - Hans Zimmer: Origen musulmà	38:02-40:44

- Es detecta ús del so ambient amb finalitat sensacionalista/espectacularització?

No. No hem detectat cap moment on el so ambient es faci servir d'aquesta manera.

2) Posicionament polític

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA EUROCENTRISTA

Fragment	Font	Minut
“[...] La organización, considerada terrorista por los Estados Unidos y la Unión Europea [...]”	No s'esmenta	18:54

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA NO EUROCENTRISTA

Fragment	Font	Minut
“[...] Las brasas de la guerra civil aún quemán a la población y [...] el país no se puede hacer cargo de un volumen tan grande de refugiados [...]”	Govern del Liban (Institucional)	36:02

c) ESTEREOTIPS I RACISME

- Transmeten valors racistes o d'inclusió?

Segons hem detectat, es transmeten valors d'inclusió. (9)

Cita/Descripció	Minut
“ [...] La precariedad conduce a estas familias a situaciones límite . A menudo, lo pagan los más inocentes : los niños. [...]”	09:06

Es dona visibilitat a URDA Spain, una organització que gestiona centres d'acollida de refugiats.	10:09
Es denuncia, mitjançant un seguit de plans, les condicions en les que viuen alguns refugiats a Chaatira.	26:27
“[...] Los refugiados se han visto realmente afectados (por la pandemia) [...]”	30:06
“[...] No hay comida todos los días , y cuando la hay, parece una celebración [...]”	34:30
“[...] Los retornos tienen que ser voluntarios y a lugares seguros y Siria no lo es [...]”	37:31
“ [...] Y quizás, comenzar una nueva vida en otro país [...]”	40:08
Al llarg de tota la peça es puntualitza que es una situació forçada i que, si ens trobéssim en aquesta situació, també necessitaríem ajuda	-
En tot moment apel·len als sentiments de l'audiència per entendre el patiment de les víctimes i que així es trenqui l'estigma que pesa sobre els refugiats.	-

- Evita l'ús de paraules o expressions associades a certa ideologia política? (Termes com “allau”, “terrorista”, “rebels”, “il·legal”, “il·lícit”, “irregular” o “indocumentat”).

No.

Fragment	Minut
“[...] La organización, considerada terrorista [...]”	18:54
“ [...] El último bastión de los rebeldes [...]”	19:28

- Evita el discurs d'odi?

Sí, ja que fa un discurs molt inclusiu.

- Associa els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència o vincula les persones migrades o refugiades amb criminalitat o terrorisme?

No. Pel que a això respecta podem afirmar que no es fa en cap moment.

d) Solidaritat i empatia

-Hi ha presència d'un discurs solidari? (5)

Sí.

Exemples	Minut
“ [...] La precariedad conduce a estas familias a situaciones límite . A menudo, lo pagan los más inocentes : los niños. [...]”	09:06
“[...] Los refugiados se han visto realmente afectados (por la pandemia) [...]”	30:06
“[...] No hay comida todos los días , y cuando la hay, parece una celebración [...]”	34:30
“[...] Los retornos tienen que ser voluntarios y a lugares seguros y Siria no lo es [...]”	37:31
“ [...] Y quizás, comenzar una nueva vida en otro país [...]”	40:08

- Inclou notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida? (2)

Sí.

Exemple	Minut
Es dona visibilitat a URDA Spain, una organització que gestiona centres d'acollida de refugiats.	10:09
Es parla de les “comunitats veïnals” de refugiats que es creen a les grans ciutats. Per exemple, parlen de la convivència entre libanesos, refugiats siris i refugiats palestins que, exceptuant casos puntuals, està basada en l'empatia i la germanor.	23:10

3) La presència i visibilitat de les víctimes:

a) Paraules que es fan servir per parlar dels migrants refugiats de Síria

-Com anomenen als protagonistes de les històries?

-**Substantius:** Noms propis, sirios, refugiadxs, habitants, niños, refugiadx, personas, víctimas, “miembros del campamento”, damnificados.

-**Adjectius:** Vulnerables, explotadas, inocentes, pequeña, abandonados, pobres.

b) Visibilitat

- Es dona veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

Sí. En una peça de 40 minuts apareixen 8 testimonis que ocupen quasi 24 minuts del temps de la peça. Apareixen parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o esperances amb naturalitat, expliquen la seva situació personal i fan la seva “denúncia” intentant despertar l’empatia de l’espectador.

- Quins perfils apareixen?

Hi podem trobar 8 perfils diferents:

1. Mezyad Al Ali (no esmenten l’edat). És un metge siri que va haver d’abandonar el seu país i a la seva família per poder refer la seva vida a un altre indret.
2. Saad Hanoud (no esmenten l’edat). És un jove que mentre fugia amb la seva família va perdre un braç i ara no pot treballar per ajudar econòmicament.
3. Tarek Al Hujeri (no esmenten l’edat). Va haver de marxar perquè un dia es van trobar casa seva en runes per l’impacte d’un míssil.
4. Israa Ghadada (no esmenten l’edat). Va haver de marxar perquè un dia es van trobar casa seva en runes per l’impacte d’un míssil.
5. Sadek Al Naleuhi (no esmenten l’edat). Forma part de Hizbulá.
6. Semer Mamah (no esmenten l’edat). Un escriptor que es va haver d’exiliar.
7. Ragha (no esmenten l’edat). Una mare de família que va haver de fugir sola amb els seus fills perquè van assassinar al seu marit i ara amb prou feines pot alimentar-los.
8. Mohamed Karim (no esmenten l’edat). Pare de família que no pot mantenir als seus fills i hi ha dies que no fan cap àpat.

c) GÈNERE

- Incorpora als continguts la perspectiva de gènere/classe social?

Dels 8 testimonis, només 3 són dones i, per tant, podem afirmar que hauria d’haver-hi més paritat. Tot i això, el testimoni de la Ragha és més llarg ja que valoren que (malauradament) com a dona té més dificultats afegides. En aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

4. Altres observacions

-

PEÇA 2: REFUGIADOS SIRIOS

Accés (disponibilitat): Darrera consulta 22/05/2022

<https://www.rtve.es/play/videos/islam-hoy/islam-hoy-refugiados-sirios/2386832/>

1) Elements sensacionalistes o d'espectacularització.

a) DRAMATISME A LA INFORMACIÓ VERBAL

- Informa sense dramatisme pel que respecta al discurs semàntic i a la veu? (10)

No.

Fragment	Tema	Emoció evocada	Minut
“[...] Estamos presenciando una de las crisis humanitarias más grandes de la historia contemporánea. Es difícil superar tanta degradación humana . Una maldad indescriptible nos deja anonadados [...]”	Moviment migratori	Ràbia	00:54
“[...] La gente muere de hambre [...]”	Condicció dels refugiats	Tristesa	01:44
“[...] La desesperación es tal que la gente come cartón para aliviar el hambre. Otros se alimentan de gatos, perros o burros [...]”	Alimentació dels refugiats	Tristesa	02:50
“[...] Que abran sus puertas a Siria porque realmente es un drama lo que se está viviendo en ese país [...]”	Acollida de refugiats	Tristesa	08:07
“[...] Este horror les ha hecho tomar una decisión precipitada y obligada para proteger sus vidas y las de sus familiares [...]”	Condicció dels infants refugiats	Tristesa	09:28
“[...] Sin olvidar que los españoles también hemos sido refugiados durante mucho tiempo [...]”	Penúries de la societat espanyola	Empatia	10:52
“[...] Estamos muy preocupados por la situación de los sirios que están llegando [...]”	Actitud dels espanyols envers els refugiats	Empatia	11:50
“[...] El ejemplo de Hadija, es una historia muy dramática [...]”	Problemàtica de la protagonista	Empatia	12:36
“ [...] No puede volver porque si	Possible retorn a Síria	Preocupació	13:25

vuelve su hijo será reclutado por el ejército y va a tener que prestar servicio militar, participando en el conflicto; matando [...] ”			
“[...] Incorporarse al mundo laboral para poder rehacer aquí su vida [...] ”	Condició laboral de les refugiats	Esperança	34:10

- Desvinculen la migració de la fatalitat?

Sí. En tot moment es parla d'aquest factor com a quelcom difícil i dur però que no ha d'anar vinculat a la fatalitat.

b) SENSACIONALISME A LA IMATGE I EL SO

b1) IMATGE

- Apareixen imatges o plans curts de manera sensacionalista? (5)

Sí.

Descripció del pla	Tema	Minut
PPP D'una tanca amb una mà agafant-la	Sortida de Síria	02:03
PP Persones malvivint	Condicions de vida dels refugiats	02:25
PG D'una ambulància entrant al campament	Condicions de vida dels refugiats	02:34
PPP De la mirada d'una víctima	Condicions de vida dels refugiats	03:12
Imatges recurs de víctimes fugint del país	Sortida de Síria	08:04

b2) SO

- Apareixen músiques amb finalitat sensacionalista? (2:50) (1 cançó)

Sí.

Context	Emoció	Títol i Origen cultural	Durada
Imatges de les condicions de vida dels refugiats	Tristesa	Títol desconegut: Origen musulmà	00:25-03:15

- Es detecta ús del so ambient amb finalitat sensasionalista/espectacularització? **Apareix?**

Sí o no. Quin so es i que vol remarcar.

No. No hem detectat cap moment on el so ambient es faci servir d'aquesta manera.

2) Posicionament polític

a) **PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA EUROCENTRISTA (narrativa periodística i general; punt de vista)**

No hem identificat cap element que denoti una mirada eurocentrista.

a) **PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA NO EUROCENTRISTA (narrativa periodística i general; punt de vista)**

No hem identificat cap element que denoti una mirada no eurocentrista.

c) **ESTEREOTIPS I RACISME**

- Transmeten valors racistes o d'inclusió?

Segons hem detectat, es transmeten valors d'inclusió. (7)

Cita/Descripció	Minut
“[...] Se sumó [...] a la acción global contra el racismo y por los derechos de los migrantes, refugiados y desplazados [...]”	00:35
“[...] Desarrollar una ley de asilo en España y comprometer a los posibles gobiernos [...] para acoger a los refugiados [...]”	04:03
“[...] Hasta su proceso de integración y autonomía, que es lo que deseamos y perseguimos [...]”	05:56
“[...] Seguiremos acogiendo a los refugiados con la misma integridad , con la misma calidad y con la misma seriedad [...]”	10:22
“[...] Ya sabemos que hay una solidaridad que está siempre aquí (en España)[...]”	11:02
“[...] Para que pueda integrarse en España lo mejor posible [...]”	14:43
Es dona visibilitat a CEAR, una entitat que gestiona i organitza l'acollida de refugiats a Espanya	-

- Evita l'ús de paraules o expressions associades a certa ideologia política? (Termes com “allau”, “terrorista”, “rebels”, “il·legal”, “il·lícit”, “irregular” o “indocumentat”).

Sí. En cap moment s'ha fet ús d'aquestes paraules o expressions.

- Evita el discurs d'odi?

Sí, ja que fa un discurs molt inclusiu.

- Associa els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència o vincula les persones migrades o refugiades amb criminalitat o terrorisme?

No. Pel que a això respecta podem afirmar que no es fa en cap moment.

d) Solidaritat i empatia

-Hi ha presència d'un discurs solidari? (3)

Sí.

Exemples	Minut
“[...] Seguiremos acogiendo a los refugiados con la misma integridad , con la misma calidad y con la misma seriedad [...]”	10:22
“[...] Sin olvidar que los españoles también hemos sido refugiados durante mucho tiempo [...]”	10:52
“[...] Ya sabemos que hay una solidaridad que está siempre aquí (en España)[...]”	11:02

- Inclou notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida?

No.

3) La presència i visibilitat de les víctimes:

a) Paraules que es fan servir per parlar dels migrants refugiats de Síria

-Com anomenen als protagonistes de les històries? (**substantius, adjectius**)

-**Substantius:** Nom propi (Hadija), migrantes, desplazados, sirixs, refugiadx, personas, familias refugiadas, solicitantes de asilo.

-**Adjectius:** Vulnerables.

b) VISIBILITAT

- Es dóna veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

No. En aquest cas, només es dóna veu a una dona anomenada Hadija. La seva història l'explica la representant del CRAE; no ella mateixa. El seu "testimoni" només ocupa un minut dels setze de la peça (12:43-13:48).

- Quins perfils apareixen?

En aquest cas només trobem un perfil:

1. Hadija (no esmenten l'edat): la Hadija és una mare de família que al veure com assassinaven a gran part de la seva família va decidir venir a Espanya perquè no reclutessin al seu fill per fer el servei militar.

c) GÈNERE

- Incorpora als continguts la perspectiva de gènere/classe social?

Aquesta peça exemplifica perfectament amb la història de la Hadija que en la majoria dels casos son majoritàriament les dones les que porten les regnes de la família i les que gestionen tot el procés. En aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

4. Altres observacions

-

PEÇA 3: DÉPARTS ET ARRIVÉES: #1 TOUT VA BIEN

Accés (disponibilitat): Darrera consulta 22/05/2022

<https://www.arte.tv/fr/videos/089482-001-A/departs-et-arrivees-1-tout-va-bien/>

1) Elements sensacionalistes o d'espectacularització.

a) DRAMATISME A LA INFORMACIÓ VERBAL

- Informa sense dramatisme pel que respecta al discurs semàntic i a la veu?

Sí.

- Desvinculen la migració de la fatalitat?

Sí.

b) SENSACIONALISME A LA IMATGE I EL SO

b1) IMATGE

- Apareixen imatges o plans curts de manera sensacionalista?

No.

b2) SO

- Apareixen músiques amb finalitat sensacionalista?

No.

- Es detecta ús del so ambient amb finalitat sensacionalista/espectacularització?

No. No hem detectat cap moment on el so ambient es faci servir d'aquesta manera.

2) Posicionament polític

a) PRESÈNCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA EUROCENTRISTA

No hem identificat cap element que denoti una mirada eurocentrista.

a) PRESÈNCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA NO EUROCENTRISTA

No hem identificat cap element que denoti una mirada eurocentrista.

c) ESTEREOTIPS I RACISME

- Transmeten valors racistes o d'inclusió? **Segons hem detectat, es transmeten valors d'inclusió (1).**

Cita/Descripció	Minut
La peça gira entorn a la integració d'un refugiat a la societat alemanya.	-

- Evita l'ús de paraules o expressions associades a certa ideologia política? (Termes com "allau", "terrorista", "rebels", "il·legal", "il·lícit", "irregular" o "indocumentat").

Sí.

- Evita el discurs d'odi?

Sí.

- Associa els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència o vincula les persones migrades o refugiades amb criminalitat o terrorisme?

No. Pel que a això respecta podem afirmar que no es fa en cap moment.

d) Solidaritat i empatia

-Hi ha presència d'un discurs solidari?

No.

- Inclou notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida?

No.

3) La presència i visibilitat de les víctimes:

a) Paraules que es fan servir per parlar dels migrants refugiats de Síria

-Com anomenen als protagonistes de les històries? (**substantius, adjectius**)

-**Substantius:** Nom propi (Khalil)

-**Adjectius:** -

b) VISIBILITAT

- Es dona veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

Sí. En una peça de 6 minuts apareix un testimoni que ocupa tot el temps de la peça.

Apareix parlant a càmera parlant de les seves vivències i sentiments amb naturalitat.

Explica al seu procés d'integració en la societat alemanya i fa el seu "reclam".

- Quins perfils apareixen?

Hi podem trobar un perfil:

1. Khalil (No s'esmenta l'edat). El Kalil és un graduat en Dret que es va veure obligat a fugir de Síria. Va travessar el Mediterràni en pastera i, després d'un llarg camí, va arribar a Alemanya. Va aprendre l'idioma i va fer d'intèrpret als seus compatriotes que necessitaven ajuda. Posteriorment va estudiar audiovisuals perquè vol presentar un programa sobre inclusió.

c) GÈNERE

- Incorpora als continguts la perspectiva de gènere/classe social?

Atès que l'únic testimoni que apareix és un home, entenem que en aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

4. Altres observacions

-

PEÇA 4: GRÈCE: LESBOS, SURVIVRE À MORIA

Accés (disponibilitat): Darrera consulta 22/05/2022

<https://www.arte.tv/fr/videos/094793-000-A/grece-lesbos-survivre-a-moria/>

1) Elements sensacionalistes o d'espectacularització.

a) DRAMATISME A LA INFORMACIÓ VERBAL

- Informa sense dramatisme pel que respecta al discurs semàntic i a la veu? (7)

No.

Fragment	Tema	Emoció evocada	Minut
“[...] Las condiciones en Moria son inhumanas [...] por la noche impera la ley de una sociedad desesperada [...]”	Condicions als camps de refugiats	Ràbia	05:01
“[...] La comida que les proporcionan a veces está podrida [...]”	Alimentació als camps de refugiats	Repulsió	06:55
“[...] Viven en paneles de plástico y entre basura que se amontona en todos lados [...]”	Condicions als camps de refugiats	Tristesa	07:50
“[...] Pero sufren un trauma por la huida y por la guerra [...]”	Condicció dels infants refugiats	Tristesa	09:36
“ [...] Algunos llevan 3 o 4 años viviendo aquí sin ningún tipo de esperanza o perspectiva [...]”	Futur dels refugiats	Tristesa	10:53
“ [...] Lesbos es una cárcel al aire libre para refugiados [...]”	Condicions als camps de refugiats	Impotència	12:08
“ [...] Para ella Lesbos no será la isla de la desesperanza [...]”	Futur dels refugiats	Esperança	14:00

- Desvinculen la migració de la fatalitat?

Sí. En tot moment es parla d'aquest factor com a quelcom difícil i dur però que no ha d'anar vinculat a la fatalitat.

b) SENSACIONALISME A LA IMATGE I EL SO

b1) IMATGE

- Apareixen imatges o plans curts de manera sensacionalista? (5)

Sí.

Descripció del pla	Tema	Minut
PPP d'una carta escrita per la protagonista	Sentiments de les víctimes	00:10
PG d'una dona rentant la roba a mà amb una aixeta.	Condicions als camps de refugiats	04:11
PG de brossa amuntegada al cantó dels habitatges precaris	Condicions als camps de refugiats	07:50
PG d'uns infants jugant	Condicions als camps de refugiats	09:31
PP de la protagonista mirant a l'horitzó i parlant de les seves expectatives de futur	Perspectives de futur dels refugiats	12:56

b2) SO

- Apareixen músiques amb finalitat sensacionalista? (09:01) (4 cançons)

Sí.

Context	Emoció	Títol i Origen cultural	Durada
Lectura de la carta de la protagonista	Tristesa	#Whitegirlvoice - Rajitheone: Origen occidental	00:07-01:42
Problemàtiques i perills del camp de refugiats	Tristesa	Idol - Mind Enterprises: Origen occidental	03:16-6:52
Condicions de vida al camp de refugiats	Tristesa	Dhun: Misra Kirwani - Homayun Sakhi & Rahul Sharma: Origen musulmà	07:47-09:58
Aspiracions de futur de la protagonista	Esperança	Títol desconegut: Origen occidental	12:25-14:04

- Es detecta ús del so ambient amb finalitat sensacionalista/espectacularització?

No. No hem detectat cap moment on el so ambient es faci servir d'aquesta manera.

2) Posicionament polític

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA EUROCENTRISTA

No hem identificat cap element que denoti una mirada eurocentrista.

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA NO EUROCENTRISTA

No hem identificat cap element que denoti una mirada eurocentrista.

c) ESTEREOTIPS I RACISME

- Transmeten valors racistes o d'inclusió?

Segons hem detectat, la poca aportació del locutor és en un to neutral i objectiu, només dona dades i amplia la informació que transmeten les imatges.

- Evita l'ús de paraules o expressions associades a certa ideologia política? (Termes com “allau”, “terrorista”, “rebels”, “il·legal”, “il·lícit”, “irregular” o “indocumentat”).

Sí.

- Evita el discurs d'odi?

Sí, ja que fa un discurs neutral.

- Associa els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència o vincula les persones migrades o refugiades amb criminalitat o terrorisme?

No. Pel que a això respecta podem afirmar que no es fa en cap moment.

d) Solidaritat i empatia

-Hi ha presència d'un discurs solidari? (3)

Sí.

Exemples	Minut
“[...] Las condiciones en Moria son inhumanas [...] por la noche impera la ley de una sociedad desesperada [...]”	05:01
“[...] Viven en paneles de plástico y entre basura que se amontona en todos lados [...]”	07:50
“[...] Pero sufren un trauma por la huida y por la guerra [...]”	09:36

- Inclou notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida? (1)

Sí.

Exemple	Minut
Es mostra l'espai on la protagonista imparteix classes d'anglès a altres dones refugiades	02:01

3) La presència i visibilitat de les víctimes:

a) Paraules que es fan servir per parlar dels migrants refugiats de Síria

-Com anomenen als protagonistes de les històries? (**substantius, adjectius**)

-**Substantius:** Nom propi (Fereshta), refugiados, habitantes.

-**Adjectius:** -

b) VISIBILITAT

- Es dóna veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

Sí. En una peça de 14 minuts apareix una testimoni que ocupa quasi 12 minuts del temps de la peça. Apareix parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o queixes amb naturalitat. Parla de les activitats que fa al camp de refugiats i manifesta les seves aspiracions de futur.

- Quin perfil apareix?

Hi podem trobar 7 perfils diferents: que :

1. Fereshta (16 anys). És una jove refugiada síria que és al camp de refugiats de Moria. Impotent davant la situació va decidir organitzar activitats per a altres dones del camp com classes d'anglès o de pintura. Somia amb esdevenir metgessa en un futur.

c) GÈNERE

- Incorpora als continguts la perspectiva de gènere/classe social?

En aquesta peça sí es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones. Concretament es parla de dos problemes molt concrets: la manca d'escolarització de les dones del camp i els assetjaments que pateixen algunes per les nits. A més, la única testimoni és una noia.

4. Altres observacions

PEÇA 5: BENVINGUTS REFUGIATS

Accés (disponibilitat): Darrera consulta 22/05/2022

<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/blog-europa/benvinguts-refugiats/video/5650021/>

1) Elements sensacionalistes o d'espectacularització.

a) DRAMATISME A LA INFORMACIÓ VERBAL

- Informa sense dramatisme pel que respecta al discurs semàntic i a la veu? (4)

No.

Fragment	Tema	Emoció evocada	Minut
“[...] La situació és difícil per els refugiats que arriben sovint amb documentació falsa i travessen el Mediterrani amb pasteres que els hi costen tots els estalvis [...]”	Moviment migratori	Tristesa	00:17
“[...] On havien vist tants horrors que eren insensibles a qualsevol mort [...]”	Vivències dels refugiats	Tristesa	01:14
“[...] Molts queden a fora, esperant [...]”	Regularització de la situació dels refugiats	Indignació	04:58
“[...] Volen tornar a Síria amb l'esperança que algun dia el conflicte s'acabi [...]”	Retorn a Síria	Tristesa	04:45

- Desvinculen la migració de la fatalitat?

Sí. En tot moment es parla d'aquest factor com a quelcom difícil i dur però que no ha d'anar vinculat a la fatalitat.

b) SENSACIONALISME A LA IMATGE I EL SO

b1) IMATGE

- Apareixen imatges o plans curts de manera sensacionalista? (2)

Sí.

Descripció del pla	Tema	Minut
Imatges d'arxiu de refugiats caminant per les vies del tren, barallant-se per intentar pujar a un tren desbordat, intentant saltar	Sortida de Síria	00:00-00:29

una tanca i d'una pastera abarrotada		
Imatges d'arxiu d'edificis en runes, impactes de bombes, una escola derruïda i de 9 cadàvers d'infants.	Mort dels civils	01:04-01:19

b2) SO

- Apareixen músiques amb finalitat sensacionalista? **(05:03) (4 cançons)**

Sí.

Context	Emoció	Títol i Origen cultural	Durada
Sortida de Síria	Tristesa	The Partisan - Leonard Cohen: Origen occidental	00:00-01:04
Mort dels civils i imatges dels camps de refugiats	Tristesa	The Partisan - Leonard Cohen: Origen occidental	01:06-03:10
Imatges de la manifestació a favor de l'acollida a Groningen	Alegria	Iedereen Is Van De Wereld - The & Vrienden: Origen occidental	03:11-04:33
Possible retorn a Síria	Melancolia	Títol desconegut: Origen occidental	04:34-05:07

- Es detecta ús del so ambient amb finalitat sensacionalista/espectacularització?

No. No hem detectat cap moment on el so ambient es faci servir d'aquesta manera.

2) Posicionament polític

a) **PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA EUROCENTRISTA**

Fragment	Font	Minut
“[...] Son altres països més discrets d'Europa , com per exemple Grècia i Holanda, els que han acollit més refugiats en tant per cent per càpita. [...]”	No s'esmenta	02:40

a) PRESÈNCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA NO EUROCENTRISTA

En aquesta peça no hem detectat cap presència d'informació contextual amb mirada no eurocentrista.

c) ESTEREOTIPS I RACISME

- Transmeten valors racistes o d'inclusió?

Segons hem detectat, es transmeten valors d'inclusió. (1)

Cita/Descripció	Minut
Es dona visibilitat a la campanya multitudinària anomenada “Welkom Vluchtelingen” que es va fer a Holanda que tenia com a objectiu promoure l'acollida de refugiats	03:11-04:33

- Evita l'ús de paraules o expressions associades a certa ideologia política? (Termes com “allau”, “terrorista”, “rebels”, “il·legal”, “il·lícit”, “irregular” o “indocumentat”).

Sí.

- Evita el discurs d'odi?

Sí, ja que fa un discurs molt inclusiu.

- Associa els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència o vincula les persones migrades o refugiades amb criminalitat o terrorisme?

No. Pel que a això respecta podem afirmar que no es fa en cap moment.

d) Solidaritat i empatia

-Hi ha presència d'un discurs solidari? (1)

Sí.

Exemples	Minut
“ [...] Groningen els dona la benvinguda [...]”	04:42

- Inclou notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida?

No.

3) La presència i visibilitat de les víctimes:

a) Paraules que es fan servir per parlar dels migrants refugiats de Síria

-Com anomenen als protagonistes de les històries? (**substantius, adjectius**)

-**Substantius:** Noms propis, refugiats, desplaçats sirians

-**Adjectius:** -

b) VISIBILITAT

- Es dona veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

Sí. En una peça de 5 minuts apareixen 2 testimonis que ocupen quasi 3 minuts del temps de la peça. Apareixen parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o esperances amb naturalitat.

- Quins perfils apareixen?

Hi podem trobar 2 perfils diferents: que :

1. Raouf (no esmenten l'edat). Refugiat siri que degut a que li va caducar el passaport i no el va poder renovar, es va veure obligat a pujar a una pastera per arribar a Holanda.

2. Muhammad (No esmenten l'edat). Es tracta d'un altre refugiat siri que va intentar entrar a Jordània i al no tenir feina dins el país o ser un estudiant, es va veure obligat a arribar a Grècia en pastera i posteriorment a Holanda.

c) GÈNERE

- Incorpora als continguts la perspectiva de gènere/classe social?

Cap dels dos testimonis és una dona. En aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

4. Altres observacions

-

PEÇA 6: REFUGIATS A DINAMARCA

Accés (disponibilitat): Darrera consulta 22/05/2022

<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/programa/refugiats-a-dinamarca/video/5564381/>

1) Elements sensacionalistes o d'espectacularització.

a) DRAMATISME A LA INFORMACIÓ VERBAL

- Informa sense dramatisme pel que respecta al discurs semàntic i a la veu? (3)

No.

Fragment	Tema	Emoció evocada	Minut
“[...] Encara espera el permís de residència , sense ell, no pot treballar ni matricular-se a la universitat per continuar els seus estudis [...]”	Reestructuració de la vida dels refugiats	Indignació	01:02
“[...] Aquesta condició, juntament amb unes polítiques migratòries cada vegada més estrictes , ha provocat que el país s’hagi convertit en un dels més reticents en rebre refugiats [...]”	Acollida de refugiats	Impotència	02:02
“[...] La principal demanda dels refugiats és que s’acceleri el procés per saber si el govern els concedeix el permís de residència o hauran d’abandonar el país [...]”	Regularització dels refugiats	Tristesa	05:25

- Desvinculen la migració de la fatalitat?

Sí. En tot moment es parla d’aquest factor com a quelcom difícil i dur però que no ha d’anar vinculat a la fatalitat.

b) SENSACIONALISME A LA IMATGE I EL SO

b1) IMATGE

- Apareixen imatges o plans curts de manera sensacionalista? (2)

Sí.

Descripció del pla	Tema	Minut
PPP d'una víctima mostrant imatges amb el seu telèfon de la destrucció de Damasc	Sentiments de les víctimes	00:00
PG d'una manifestació a favor de l'acollida mentre la locutora parla de les polítiques restrictives envers l'immigració	Acollida de refugiats	04:09

b2) SO

- Apareixen músiques amb finalitat sensacionalista? (01:48) (3 cançons)

Sí.

Context	Emoció	Títol i Origen cultural	Durada
Imatges de la destrucció de Damasc	Tristesa	Remember When - David Vasquez: Origen occidental	00:00-00:18
Història de la família de refugiats protagonista	Tristesa	Títol desconegut: Origen occidental	00:42-1:55
Regularització dels refugiats	Tristesa	Títol desconegut: Origen occidental	05:07-05:24

- Es detecta ús del so ambient amb finalitat sensacionalista/espectacularització?

No. No hem detectat cap moment on el so ambient es faci servir d'aquesta manera.

2) Posicionament polític

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA EUROCENTRISTA

Fragment	Font	Minut
"[...] El partit de centre-dreta va entrar al govern, va endurir	Rune Stubagen (Polítòleg)	03:33

les lleis (envers l'acollida) i també va reduir el pressupost destinat als refugiats [...]		
---	--	--

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA NO EUROCENTRISTA

En aquesta peça no hem detectat cap presència d'informació contextual amb mirada no eurocentrista.

c) ESTEREOTIPS I RACISME

- Transmeten valors racistes o d'inclusió?

Segons hem detectat, es transmeten valors d'inclusió (2).

Cita/Descripció	Minut
“ [...] Contrasten amb el clima de solidaritat que es va viure el passat dotze de setembre. Diverses ciutats van organitzar actes per donar la benvinguda als tres mil refugiats que van arribar al país [...]”	04:08
“ [...] Per al Somar i la seva família això significaria poder tornar a començar [...]”	05:39

- Evita l'ús de paraules o expressions associades a certa ideologia política? (Termes com “allau”, “terrorista”, “rebels”, “il·legal”, “il·lícit”, “irregular” o “indocumentat”).

Sí.

- Evita el discurs d'odi?

Sí, ja que fa un discurs molt inclusiu.

- Associa els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència o vincula les persones migrades o refugiades amb criminalitat o terrorisme?

No. Pel que a això respecta podem afirmar que no es fa en cap moment.

d) Solidaritat i empatia

-Hi ha presència d'un discurs solidari? (2)

Sí.

Exemples	Minut
“ [...] Contrasten amb el clima de solidaritat que es va viure el passat dotze de setembre. Diverses ciutats van organitzar actes per donar la benvinguda als tres mil refugiats que van arribar al país [...]”	04:08
“ [...] Per al Somar i la seva família això significaria poder tornar a començar [...]”	05:39

- Inclou notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida? (1)

Sí.

Exemple	Minut
Es parla de les manifestacions que hi van haver arreu del país a favor de l'acollida i es dona veu a la principal organitzadora per mostrar que la societat civil està en contra de les polítiques restrictives	04:09

3) La presència i visibilitat de les víctimes:

a) Paraules que es fan servir per parlar dels migrants refugiats de Síria

-Com anomenen als protagonistes de les històries? (**substantius, adjectius**)

-**Substantius:** Noms propis, refugiats.

-**Adjectius:** -

b) VISIBILITAT

- Es dóna veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

Sí. En una peça de 6 minuts apareix un testimoni que ocupa quasi 4 minuts del temps de la peça. Apareix parlant a càmera parlant de les seves vivències, explica la seva situació personal i fa la seva “denúncia”.

- Quins perfils apareixen?

Hi podem trobar un perfil:

1. Somar Kaeel Saeed (No esmenten l'edat). És un jove refugiat siri que tot i portar un any a Dinamarca encara no ha obtingut el permís de residència i no pot treballar

ni estudiar. La seva família va haver d'exiliar-se perquè la policia volia detenir el seu pare, director d'una ONG contrària al règim.

c) GÈNERE

- Incorpora als continguts la perspectiva de gènere/classe social?

Atès que l'únic testimoni que apareix és un home, entenem que en aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

4. Altres observacions

-

PEÇA 7: THE WORST REFUGEE CAMP ON EARTH

Accés (disponibilitat): Darrera consulta 22/05/2022

<https://www.youtube.com/watch?v=8v-OHi3iGQI>

1) Elements sensacionalistes o d'espectacularització.

a) DRAMATISME A LA INFORMACIÓ VERBAL

- Informa sense dramatisme pel que respecta al discurs semàntic i a la veu? (8)

No.

Fragment	Tema	Emoció evocada	Minut
"[...] To the refugee camp described as the worst on the planet [...]"	Condicions als camps de refugiats	Tristesa	00:09
"[...] To children as young as ten attempting suicide [...]"	Condicció dels refugiats	Tristesa	00:43
"[...] Conditions are disgusting, there are around 70 people for toilet [...]"	Condicció dels refugiats	Tristesa	01:30
"[...] We approach the camp asylum center, which is closed [...]"	Serveis als camps de refugiats	Tristesa	03:37
" [...] There, conditions are even worse [...]"	Condicions als camps de refugiats	Ràbia	06:24
" [...] Two people have been stabbed and people started evacuating [...]"	Violència als camps de refugiats	Por	09:25
" [...] He left Moria after a notorious fight , men were attacked with iron bars; no one died but many got injured [...]"	Violència als camps de refugiats	Desolació	11:05
"[...] Dozens have been killed in attacks just this month [...] they celebrate landing in a place more safe but unaware of the new trauma that lies ahead [...]"	Evolució de la situació dels refugiats	Tristesa	13:35

- Desvinculen la migració de la fatalitat?

Sí. En tot moment es parla d'aquest factor com a quelcom difícil i dur però que no ha d'anar vinculat a la fatalitat.

b) SENSACIONALISME A LA IMATGE I EL SO

b1) IMATGE

- Apareixen imatges o plans curts de manera sensacionalista? (7)

Sí.

Descripció del pla	Tema	Minut
PG d'un infant miccionant entre dos contenidors	Condicions als camps de refugiats	01:31
PG d'una llarga cua davant del centre d'asil del camp, que roman tancat	Peticions d'asil	03:28
PP d'una dona plorant perquè vol sol·licitar asil i el centre porta tancat molts dies	Peticions d'asil	03:58
PP d'una dona suplicant ajuda	Condicions als camps de refugiats	06:28
Imatges d'arxiu d'una brutal baralla entre refugiats	Violència als camps de refugiats	11:06
PG d'una pastera arribant a les costes de Lesbos	Acollida de refugiats	13:21
PG d'uns refugiats celebrant que han sobreviscut a les aigües del Mediterrani	Acollida de refugiats	13:31

b2) SO

- Apareixen músiques amb finalitat sensacionalista? (01:18) (1 cançó).

Sí.

Context	Emoció	Títol i Origen cultural	Durada
Imatges de Moria	Tensió	Air Pulse - Guy Hatfield & John Hedges Ross: Origen occidental	00:00-01:18

- Es detecta ús del so ambient amb finalitat sensacionalista/espectacularització?

No. No hem detectat cap moment on el so ambient es faci servir d'aquesta manera.

2) Posicionament polític

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA EUROCENTRISTA

En aquesta peça no hem detectat cap presència d'informació contextual amb mirada eurocentrista.

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA NO EUROCENTRISTA

En aquesta peça no hem detectat cap presència d'informació contextual amb mirada no eurocentrista.

c) ESTEREOTIPS I RACISME

- Transmeten valors racistes o d'inclusió?

Segons hem detectat, es transmeten valors d'inclusió (3).

Cita/Descripció	Minut
En un moment determinat, la periodista reclama al representant del govern que obrin el centre on es presenten les sol·licituds d'asil i que s'ofereixi una solució pels afectats (“[...] You can't do anything? [...] This woman is really really sick [...]”)	04:12
Es dona veu i visibilitat a MSF (Metges Sense Fronteres) que denunciïn les condicions en les que viuen els refugiats de Moria i reclamen que se'ls deixi entrar a Europa	09:41
Es denuncia, mitjançant un seguit de plans, les condicions en les que viuen alguns refugiats a Moria	-

- Evita l'ús de paraules o expressions associades a certa ideologia política? (Termes com “allau”, “terrorista”, “rebels”, “il·legal”, “il·lícit”, “irregular” o “indocumentat”).

No.

Fragment	Minut
“[...] The conflicts between rebel groups [...]”	11:55

- Evita el discurs d'odi?

Sí, ja que fa un discurs molt inclusiu.

- Associa els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència o vincula les persones migrades o refugiades amb criminalitat o terrorisme?

No. Pel que a això respecta podem afirmar que no es fa en cap moment.

d) Solidaritat i empatia

-Hi ha presència d'un discurs solidari?

Sí. (5)

Exemples	Minut
"[...] Conditions are disgusting, there are around 70 people for toilet [...]"	01:30
"[...] We approach the camp asylum center, which is closed [...]"	03:37
"[...] You can't do anything? [...] This woman is really really sick [...]"	04:28
" [...] There, conditions are even worse [...]"	06:24
"[...] Dozens have been killed in attacks just this month [...] they celebrate landing in a place more safe but unaware of the new trauma that lies ahead [...]"	13:35

- Inclou notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida?

No.

3) La presència i visibilitat de les víctimes:

a) Paraules que es fan servir per parlar dels migrants refugiats de Síria

-Com anomenen als protagonistes de les històries? (**substantius, adjectius**)

-**Substantius:** Noms propis, refugees, Syrian people, Kurdish people.

-**Adjectius:** Vulnerable.

b) VISIBILITAT

- Es dona veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

Sí. En una peça de 14 minuts apareixen 7 testimonis que ocupen uns 8 minuts del temps de la peça. Apareixen parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o esperances amb naturalitat, expliquen la seva situació personal i fan la seva "denúncia".

- Quins perfils apareixen?

Hi podem trobar 7 perfils diferents:

1. Un home jove de nom i edat desconeguda. Fa de "guia" a la periodista pel camp i mostra la dura situació que viuen.

2. Una dona de nom i edat desconeguda juntament amb els seus fills. És una mare de família que va haver de fugir perquè van amenaçar amb segrestar una de les seves filles.
3. Un home de nom i edat desconeguda. Reclama que obrin el centre per demanar asil.
4. Una dona de nom i edat desconeguda. Està malalta i reclama plorant al representant del govern grec que faciliti la tramitació de les sol·licituds d'asil als refugiats de Moria.
5. Una dona de nom i edat desconeguda. Suplica ajuda per ella i els seus, sobretot pels nens.
6. Una dona de nom i edat desconeguda juntament amb els seus fills. Una altra refugiada denuncia que ha de fer prop de tres hores de cua perquè els seus fills puguin esmorzar.
7. Un home de nom i edat desconeguda. Va ser víctima de l'últim altercat que va haver-hi al camp. Per aquest motiu, ha estat desplaçat a una zona exclusiva per refugiats que estiguin sota cap mena de risc.

c) GÈNERE

- Incorpora als continguts la perspectiva de gènere/classe social?

Dels 7 testimonis, 4 són dones i, per tant, hi ha paritat. Tot i això, en aquesta peça no es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

4. Altres observacions

-

PEÇA 8: THE SYRIAN REFUGEES REBUILDING THEIR LIVES IN BRITAIN

Accés (disponibilitat): Darrera consulta 22/05/2022

<https://www.youtube.com/watch?v=8v-OHi3iGQI>

1) Elements sensacionalistes o d'espectacularització.

a) DRAMATISME A LA INFORMACIÓ VERBAL

- Informa sense dramatisme pel que respecta al discurs semàntic i a la veu? (12)

No.

Fragment	Tema	Emoció evocada	Minut
“[...] Relief for a family that suffered so much [...]”	Vivències dels refugiats	Alleujament	00:12
“[...] Escape from war became a window on the isolation of beginning a new life [...]”	Condicció dels refugiats	Ràbia	01:41
“[...] Their nightmare began on May the 10th this year [...]”	Problemàtica de la família protagonista	Tristesa	03:54
“ [...] Omar and one of his co-accused spent a month in Dharan prison [...]”	Racisme institucional	Repulsió	05:06
“ [...] And the next extraordinary chapter in their lives began [...]”	Moviment migratori	Tristesa	06:02
“ [...] After paying rent, food and water, there was no money left for schooling [...]”	Condicció dels refugiats	Tristesa	07:00
“[...] Omar at this stage didn't appear to have friends or social life [...]”	Vida social dels refugiats	Tristesa	11:10
“ [...] Started spying on the soldiers to try and save lives [...]”	Col·laboració dels protagonistes en el conflicte armat	Admiració	13:06
“ [...] Their lives, already tested by war, would implode again [...]”	Problemàtica de la família protagonista	Tristesa	15:22
“ [...] Another misfortune struck the family [...]”	Problemàtica de la família protagonista	Tristesa	16:01
“ [...] A sexual assault in this park would have put the bad routine second son behind bars [...]”	Problemàtica de la família protagonista	Impotència	18:16

“[...] After the most difficult test that a refugee family can take , they are grateful in this country [...]”	Reestructuració de la vida dels refugiats	Esperança	23:40
---	---	-----------	-------

- Desvinculen la migració de la fatalitat?

Sí. En tot moment es parla d'aquest factor com a quelcom difícil i dur però que no ha d'anar vinculat a la fatalitat.

b) SENSACIONALISME A LA IMATGE I EL SO

b1) IMATGE

- Apareixen imatges o plans de manera sensacionalista?

Sí. (9)

Descripció del pla	Tema	Minut
PM dels membres de la família abraçant-se	Sentiments de les víctimes	00:10
PG del parc on van acusar de violació al protagonista	Problemàtica dels protagonistes	02:16
PPP de la cadena d'un gronxador del parc	Problemàtica dels protagonistes	03:10
PP d'una nena plorant a una finestra	Condicions de vida dels refugiats	06:38
Imatges d'arxiu que mostren una operació militar a Síria	Revoltes a Síria	07:00
PG de la família a l'aeroport disposats a marxar	Sortida de Síria	08:02
PPP del pare de la família mostrant una web amb noms i fotografies d'algunes víctimes del conflicte	Mort dels civils	11:15
PG del parc on van acusar de violació al protagonista	Problemàtica dels protagonistes	18:15
PG de la família a la platja	Integració dels refugiats a la societat d'acollida	23:24

b2) SO

- Apareixen músiques amb finalitat sensacionalista? (2:45) (5 cançons)

Sí.

Context	Emoció	Títol i Origen cultural	Durada
Images de la família consolant-se	Tristesa	Títol desconegut: Origen oriental	00:00-01:02
Condicions de vida als països colindants amb Síria	Calma	Música per oracions de caire religiós: Origen musulmà	05:55-06:09
Condicions de vida dels refugiats	Tristesa	Tbi Mor Ebi - Energy Flight: Origen occidental	08:55-09:16
Imatges del parc on van acusar al protagonista de violació	Tristesa	Thoughtful Oud - Inspired: Origen occidental	18:21-18:53
Protagonistes a la platja	Tristesa	Home Sweet Home - Rehal: Origen occidental	23:19-23:55

- Es detecta ús del so ambient amb finalitat sensacionalista/espectacularització?

No. No hem detectat cap moment on el so ambient es faci servir d'aquesta manera.

2) Posicionament polític

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA EUROCENTRISTA

En aquesta peça no hem detectat cap presència d'informació contextual amb mirada eurocentrista.

a) PRESENCIA D'INFORMACIÓ CONTEXTUAL AMB MIRADA NO EUROCENTRISTA

En aquesta peça no hem detectat cap presència d'informació contextual amb mirada no eurocentrista.

c) ESTEREOTIPS I RACISME

- Transmeten valors racistes o d'inclusió?

Segons hem detectat, es transmeten valors d'inclusió (3).

Cita/Descripció	Minut
"[...] Relief for a family that suffered so much [...]"	00:12
"[...] Escape from war became a window on the isolation of beginning a new life [...]"	01:41
"[...] After the most difficult test that a refugee family can take , they are grateful in this country [...]"	23:40

- Evita l'ús de paraules o expressions associades a certa ideologia política? (Termes com "allau", "terrorista", "rebels", "il·legal", "il·lícit", "irregular" o "indocumentat").

Sí.

- Evita el discurs d'odi?

Sí, ja que fa un discurs molt inclusiu.

- Associa els fluxos migratoris amb la violència, la marginalitat, el desordre o la delinqüència o vincula les persones migrades o refugiades amb criminalitat o terrorisme?

No. Pel que a això respecta podem afirmar que no es fa en cap moment.

d) Solidaritat i empatia

-Hi ha presència d'un discurs solidari?

Sí. (7)

Exemples	Minut
"[...] Relief for a family that suffered so much [...]"	00:12
"[...] Escape from war became a window on the isolation of beginning a new life [...]"	01:41
" [...] And the next extraordinary chapter in their lives began [...]"	06:02
" [...] After paying rent, food and water, there was no money left for schooling [...]"	07:00
"[...] Omar at this stage didn't appear to have friends or social life [...]"	11:10

“ [...] Another misfortune struck the family [...]”	16:01
“[...] After the most difficult test that a refugee family can take , they are grateful in this country [...]”	23:40

- Inclou notícies sobre inclusió, exemples de construcció d'espais comuns i experiències d'enriquiment mutu a les societats d'acollida?

No.

3) La presència i visibilitat de les víctimes:

a) Paraules que es fan servir per parlar dels migrants refugiats de Síria

-Com anomenen als protagonistes de les històries? (**substantius, adjectius**)

-**Substantius:** Nom propi (Omar), Syrian families, refugees.

-**Adjectius:** Vulnerable, poor.

b) VISIBILITAT

- Es dona veu a les víctimes? Com apareixen les seves veus?

Sí. En una peça de 24 minuts apareixen 3 testimonis que ocupen uns 17 minuts del temps de la peça. Apareixen parlant a càmera parlant de les seves vivències, sentiments o esperances amb naturalitat, expliquen la seva situació personal i fan la seva “denúncia”.

- Quins perfils apareixen?

Hi podem trobar 3 perfils diferents: que :

1. Omar (s'esmenta l'edat). Es tracta d'un jove refugiat que després de superar molts obstacles va sortir de Síria juntament amb la seva família. Tot i això, quan van arribar al Regne Unit el van acusar de violació falsament i va passar un mes a presó.
2. Pare de l'Omar (no s'esmenta l'edat). Va haver de marxar de Síria perquè pertanyia a una milícia ciutadana i el van amenaçar de mort. Ha vist morir a moltíssims coneguts i espera viure una vida tranquil·la al Regne Unit.
3. Mare de l'Omar (no s'esmenta l'edat). Es tracta d'una dona treballadora i forta. Està realment afectada per totes les complicacions per les que ha hagut de passar la família. Tot i això, ella es manté ferma com una roca.

c) GÈNERE

- Incorpora als continguts la perspectiva de gènere/classe social?

Dels 3 testimonis, només hi ha una dona. En aquesta peça tampoc es parla dels problemes exclusius de les dones per ser dones.

4. Altres observacions

-